

ÅRSREDOVISNING 2010

TOTALFÖRSVARETS FORSKNING SINSTITUT

Organisationsnummer: 202100-5182

Postadress: 164 90 Stockholm

Telefon: 08-555 030 00, fax: 08-555 031 00

FOI Årsredovisning 2010

1	GD HAR ORDET.....	3
2	OM FOI.....	4
2.1	FOI UPPGIFTER OCH MÅL	4
2.2	KUNSKAPSUPPBYGGANDE OCH KUNSKAPSTILLÄMPANDE VERKSAMHET	4
2.3	INDELNING AV VERKSAMHETEN	5
3	SAMLAD ÖVERSIKT	6
3.1	ÅRETS VERKSAMHET	6
3.2	EKONOMISKT UTFALL	7
3.2.1	<i>Ekonomiskt utfall och jämförelse med år 2009.....</i>	<i>7</i>
3.2.1	<i>Utfall jämfört med budget och prognos i delårsrapporten</i>	<i>8</i>
4	RESULTATREDOVISNING.....	10
4.1	VERKSAMHET.....	10
4.1.1	<i>Vetenskaplig kvalitet</i>	<i>11</i>
4.1.2	<i>Rapportproduktion.....</i>	<i>11</i>
4.1.3	<i>Redovisning enligt myndighetens instruktion och regleringsbrev</i>	<i>12</i>
4.1.4	<i>Kunskapsuppbyggnad.....</i>	<i>18</i>
4.1.5	<i>Kunskapstillämpning</i>	<i>22</i>
4.2	MARKNADSOMRÅDEN	25
4.2.1	<i>Ekonomiskt utfall</i>	<i>25</i>
4.2.2	<i>Försvar</i>	<i>26</i>
4.2.3	<i>Regeringskansliet.....</i>	<i>29</i>
4.2.4	<i>Civila myndigheter.....</i>	<i>29</i>
4.2.5	<i>Näringsliv</i>	<i>30</i>
4.2.6	<i>Utländska kunder.....</i>	<i>30</i>
4.2.7	<i>Forskningsfinansiärer.....</i>	<i>30</i>
5	ORGANISATIONSSTYRNING.....	33
5.1	EFFEKTIVITET OCH GOD HUSHÅLLNING	33
5.1.1	<i>Forskningsverksamheten</i>	<i>33</i>
5.1.2	<i>Central stödverksamhet</i>	<i>34</i>
5.1.3	<i>Anpassning av lokaler och forskningsanläggningar.....</i>	<i>34</i>
5.1.4	<i>Debiterings- och forskningsgrad på forskningsavdelning</i>	<i>34</i>
5.1.5	<i>Debiteringsgrad för FOI totalt</i>	<i>35</i>
5.1.6	<i>Utveckling av FOI:s centrala OH-kostnader.....</i>	<i>36</i>
5.1.7	<i>Utveckling av FOI:s externa timpriser</i>	<i>37</i>
5.2	PUBLICITET OCH VARUMÄRKE.....	39
5.3	ÖVRIGA ÅTERRAPPORTERING	40
6	MEDARBETARE.....	41
6.1	KOMPETENSFÖRSÖRJNING.....	41
6.1.1	<i>Rekrytering</i>	<i>41</i>
6.1.2	<i>Utveckling av kompetens</i>	<i>41</i>
6.1.3	<i>Arbetsmiljöfrämjande åtgärder</i>	<i>42</i>
6.2	PERSONALSTATISTIK	43
6.2.1	<i>Anställda.....</i>	<i>43</i>
6.2.2	<i>Funktionsindelning</i>	<i>43</i>
6.2.3	<i>Jämlikhet och jämställdhet</i>	<i>44</i>
6.2.4	<i>Sjukfrånvaro</i>	<i>45</i>
7	FINANSIELL REDOVISNING.....	47
7.1	VÄSENTLIGA UPPGIFTER	47
7.2	RESULTATRÄKNING.....	48
7.3	BALANSRÄKNING	49
7.4	ANSLAGSREDOVISNING	50
7.5	TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER	51

1 GD HAR ORDET

FOI har under 2010 stärkt sin ställning som en efterfrågad partner vad gäller forskning och utveckling, analyser, studier med mera för försvar och samhällets säkerhet. För att möta kundernas förändrade behov och i takt med den utveckling vi ser, har vi arbetat med strategisk kompetensutveckling och nyrekrytering, vilket ligger i linje med vår framtida inriktning. Vår framgång bygger på att vi kan arbeta med såväl försvarsrelaterade som civila behov samt genom den förmåga vi har att sätta samman olika kompetenser för att lösa uppdragen. Den unika kunskapsbas som FOI totalt sett besitter och som byggts upp under många år har således kommit våra kunder till godo på många olika sätt.

Under året har FOI fortsatt att utveckla sin roll som strategisk samarbetspartner inom ramen för försvarets arbete med den nya inriktningen och vad gäller den förmåga som ska skapas både på kort och på lång sikt. FOI:s mål är att kunna stödja försvaret i alla dess faser genom nyttjande av myndighetens samlade kompetens. Detta sker genom att de långsiktiga forskningsuppdragen kontinuerligt kompletteras med kortare uppdrag som till exempel skydd mot hemmagjorda bomber och utvärdering av insatser utomlands.

Från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får FOI fler beställningar till exempel inom områdena IT-säkerhet och framtidens krisberedskap. Från och med halvårsskiftet 2010 finansierar regeringen CBRN-verksamheten direkt genom anslag, vilket innebär en tydlig markering av områdets betydelse och behovet av långsiktig kompetens inom området.

Vi har under året varit framgångsrika med våra internationella samarbeten. Förutom våra partners i Europa och Nordamerika har även våra samarbeten med Sydkorea och Singapore utvecklats positivt. Inom EU:s sjunde ramprogram säkerhetsforskning befäste FOI sin ställning som en viktig europeisk aktör. FOI placerar sig dessutom som den åttonde svenska aktören i storleksordning när det gäller forskningsanslag från sjunde ramprogrammet totalt. Sex nya projekt sattes igång under 2010 med medverkan från FOI.

I början av 2010 fastställdes FOI:s nya vision och verksamhetsidé. Dessa utgör grunden för FOI:s framtida strategiska inriktning. Vår vision är att FOI ska vara världsledande och efterfrågat inom försvar och säkerhet för att bidra till en säkrare värld. Tre långsiktiga mål med strategier formulerades och vi tydliggjorde att det är kund, kompetens och medarbetare som står i fokus.

Under året har även insatser gjorts för att stödja Försvarsstrukturutredningen med analyser och underlag för det pågående utredningsarbetet.

Från och med i år särredovisar FOI å ena sidan den kunskapsuppbyggande verksamheten, vars syfte är att bedriva forskning och utveckling i ett långsiktigt perspektiv, å andra sidan den kunskapsstillämpande verksamheten där forskning, utveckling, analyser med mera nyttjas för mer kortsiktiga problemställningar. I föreliggande redovisning ges flera spännande exempel på uppdrag som vi utfört för våra kunders räkning. Sammanfattningsvis har år 2010 varit ett framgångsrikt och spännande år och arbetet som bedrivits har därmed lagt en god grund för den framtida verksamheten.

Jan-Olof Lind
Generaldirektör

2 OM FOI

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) är en huvudsakligen uppdragsstyrd myndighet under Forsvarsdepartementet, vars kompetens ska nyttiggöras i alla samhällssektorer. Avgifts- och bidragsintäkter från försvaret har under året svarat för 65 procent av myndighetens finansiering (70 procent under 2009 och 71 procent under 2008). Civila uppdragsgivare har svarat för 21 procent (21 procent under 2009 och 20 procent under 2008), medan direkta anslag från Forsvars- och Utrikesdepartementet har svarat för 14 procent¹ (9 procent under 2009 och 9 procent under 2008).

2.1 FOI uppgifter och mål

Enligt regeringens instruktion har FOI följande uppgifter och mål:

- FOI har till uppgift att bedriva forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningsarbete för totalförsvaret och till stöd för nedrustning, icke-spridning och internationell säkerhet. Myndigheten får även i övrigt bedriva forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningsarbete. Verksamheten ska bedrivas med beaktande av krav på integritet, relevans och vetenskaplig kvalitet.
- FOI ska verka för att försvarsforskningen nyttiggörs även utanför totalförsvaret.
- FOI:s uppgift att bedriva försvarsunderrättelseverksamhet ska fullgöras genom analyser av information som inhämtats från offentliga informationskällor eller som lämnats av uppdragsgivare.
- FOI ska särskilt verka för samverkan mellan militär och civil forskning samt mellan nationell och internationell forskning.
- FOI ska på uppdrag av Förvarsexportmyndigheten bedriva exportrelaterad verksamhet inom försvarssektorn.

2.2 Kunskapsuppbyggande och kunskapstillämpande verksamhet

FOI delar in sin verksamhet i kunskapsuppbyggande respektive kunskapstillämpande verksamhet. Den kunskapsuppbyggande verksamheten syftar till att bedriva forskning och utveckling i ett långsiktigt perspektiv. Denna kunskapsuppbyggande forskning sker främst i projekt inom den sammanhållna FoT-beställningen från Forsvarsmakten, men också via anslag från Forsvars- och Utrikesdepartementen. Dessa uppdrag utgör därför en nödvändig grundförutsättning för kunskapstillämpningen där forskning och utveckling, analyser m.m. nyttjas för mer kortsiktiga problemställningar. Den domänkunskap som FOI byggt upp är således en viktig förutsättning för kunskapstillämpningarna. Se avsnitt 4.1 för en resultatredovisning av respektive verksamhet.

¹ Ökningen mellan 2009 och 2010 förklaras av att andelen anslag har ökat med anledning av den nya anslagsposten för CBRN-forskning som infördes fr.o.m. 2010-07-01.

2.3 Indelning av verksamheten

För den interna samordningen och uppföljningen av produktionen av uppdrag från kunder indelas verksamheten på FOI i följande marknadsområden:

- Försvar
- Regeringskansliet
- Civila myndigheter
- Näringsliv
- Utländska kunder
- Forskningsfinansiärer

Se avsnitt 4.2 för en resultatredovisning per marknadsområde.

3 SAMLAD ÖVERSIKT

3.1 Årets verksamhet

FOI:s kompetenser är starkt efterfrågade. Verksamheten har varit fortsatt intensiv under året. Försvarmaktens samlingsbeställning inom forskning och teknikutveckling (FoT) för 2010 till FOI omfattade 274 leveranser. Av dessa har 226 levererats (82 procent) enligt beställning. Endast 47 (17 procent) har levererats vid en senare tidpunkt, men har i varje enskilt fall omförhandlats med Försvarmakten, ibland med anledning av ett förändrat innehåll.

FOI är en efterfrågad samarbetspartner såväl nationellt som internationellt. Uppdragsvolymen utanför försvaret uppgår till 26 procent. Beställningarna utanför försvaret kommer dels från andra länder, dels från svenska statliga myndigheter och företag inom främst krisberedskap- och säkerhetsområdet. Under året har FOI med sin forskningskompetens bistått till exempel Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Säkerhetspolisen.

Antalet projekt i samverkan med universitet och högskolor uppgick till 130 stycken, vilket är 20 stycken fler än 2009. Totalt producerades 1 072 rapporter, artiklar och konferensbidrag vid FOI under 2010, jämfört med 1 012 år 2009 och 1 070 år 2008. Utöver den skriftliga produktionen har resultat i ökande grad överförts till uppdragsgivarna i andra former såsom till exempel seminarier, kunddagar, kurser och demonstrationer.

I linje med den ökade efterfrågan på FOI:s kompetens har personalstyrkan ökat från 928 till 971 tillsvidareanställda under 2010.

Området CBRN har under 2010 genomgått en internationell utvärdering med ett mycket gott resultat.

FOI:s forskning och studier kring till exempel utvecklingen av Arktisregionen och Ryssland samt pågående deltagande i insatser och internationella missioner är något som blir allt viktigare och där FOI:s medverkan är av central betydelse. FOI bedömer att verksamheten bidragit till Försvarmaktens samlade förmåga för insatser nu och i framtiden.

3.2 Ekonomiskt utfall

3.2.1 Ekonomiskt utfall och jämförelse med år 2009

Verksamhetsåret 2010 visar ett positivt resultat på 29,2 mnkr. Resultatet är 22,7 mnkr högre i förhållande till det budgeterade överskottet om 6,5 mnkr. I förhållande till 2009 års resultat är utfallet lägre.

De totala intäkterna uppgick till 1 066,3 mnkr, vilket är en minskning med 13,6 mnkr eller 1,3 procent jämfört med år 2009. Minskningen av intäkter av avgifter och ersättningar härrör framförallt från minskade beställningsvolymerna från Försvarmakten. Detta förklaras av minskningar inom samlingsbeställningen samt av den omdisponering av medel till anslag för forskning inom CBRN-området, som genomfördes under året. Även intäkterna från Försvarets materielverk har minskat.

De marknadsområden där intäkterna har ökat mest relativt 2009 är civila myndigheter och utländska kunder, som ökat med 14,8 mnkr respektive 10,6 mnkr. Inom området civila myndigheter ökar intäkterna från Rikspolisstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten. Inom området utländska kunder står bland annat Singapore för en ökad uppdragsvolym. Andelen så kallade civila intäkter blev 26 procent, vilket således inte till fullo når upp till det långsiktiga målet om 30 procent.

Intäkter av anslag utgör 14 procent av de totala intäkterna. Motsvarande siffra för 2009 var 9 procent. Intäkter av anslag har ökat beroende på att en ny anslagspost för CBRN-forskning infördes fr.o.m. 2010-07-01. Som en konsekvens av denna ändring minskar intäkterna från Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i motsvarande grad.

De totala kostnaderna har ökat med 4,8 mnkr eller 4,6 procent jämfört med 2009. Personalkostnaderna har ökat, vilket framförallt beror på att antalet anställda har ökat. Vid årets slut hade antalet tillsvidareanställda ökat med 43 personer i förhållande till antalet anställda vid utgången av 2009. Under året har kostnader i form av löner för uppsagd personal, framtida pensioner och engångspremier till ett belopp av 6,5 mnkr bokförts. Totalt har personalkostnaderna ökat med 33,4 mnkr eller 5,1 procent.

Trots ökade elkostnader, driftkostnader och fastighetsskatt har lokalkostnaderna endast ökat med 0,8 mnkr jämfört med 2009, vilket beror på hyresavtalens negativa indexutveckling.

Driftkostnaderna har minskat med 28,7 mnkr eller 12 procent i förhållande till föregående år. Minskningen förklaras främst av en upplösning av en tidigare avsättning på 11,9 mnkr för avvecklingen av verksamheten i Bromma, samt en minskning av köp av externa tjänster såväl inom forsknings- som stödverksamheten. Externa tjänster minskar med 27,5 mnkr i förhållande till 2009. Under året har avsättningar motsvarande 1,3 mnkr bokförts.

Nyinvesteringarna har ökat med 20,9 mnkr jämfört med 2009. Eftersom en stor andel av nyinvesteringarna genomfördes sent under året har avskrivningar och nedskrivningar minskat, i stället för att öka, med 0,6 mnkr eller 1,6 procent. Detta har i kombination

med det allmänna låga ränteläget inneburit att även de finansiella kostnaderna har minskat något (0,2 mnkr).

Den beviljade låneramen hos Riksgäldskontoret för att finansiera anläggningstillgångar uppgick till 110 mnkr. Skulden till Riksgäldskontoret är 88,5 mnkr, vilket är en minskning med 1,5 mnkr jämfört med föregående år.

Likviditeten på räntekontot hos Riksgäldskontoret har fortsatt förbättrats. I genomsnitt har saldot på räntekontot varit 189,0 mnkr, att jämföras med 154,9 mnkr 2009. Vid årets slut var saldot 211,7 mnkr. De finansiella intäkterna har minskat med 0,3 mnkr på grund av lägre ränteintäkter från Statens Pensionsverk och lägre valutakursvinster.

För mer detaljerad information om det ekonomiska utfallet, se avsnitt 7, Finansiell redovisning.

3.2.2 Utfall jämfört med budget och prognos i delårsrapporten

Styrelsen beslutade före verksamhetsårets ingång om en budget för FOI med ett beräknat resultat på 6,5 mnkr och med en bedömd personalstyrka på 868 personår. I den beslutade budgeten ingick verksamheten vid FLSC (flygsimulatoranläggningen) endast för ett halvår då Försvarmakten under hösten 2009 hade aviserat om att ta över verksamheten. Försvarmakten beslöt senare, i början av 2010, att verksamheten ska vara kvar vid FOI. En justering av budgeten visade då ett förväntat resultat på 9,7 mnkr. I budgeten fanns 2,6 mnkr inplanerade för avveckling av personal. Utfallet av avveckling av personal blev 6,5 mnkr. I delårsrapporten prognostiserades resultatet till 18,5 mnkr. Årets resultat blev slutligen 29,2 mnkr.

Resultatförbättringen förklaras framförallt av utvecklingen av kostnaderna i förhållande till utvecklingen av intäkterna. Den låga utvecklingen av kostnaderna förklaras bland annat av att nyrekryteringar inte har kunnat genomföras i den omfattning som var budgeterat. Antal personår blev 835 att jämföras mot budgeterade 868. Jämfört med år 2009 har FOI dock ökat med 25 personår, varav 24 i kärnverksamheten. De sociala avgifterna blev också lägre än budgeterat och behovet av stöd till verksamheten i form av externa tjänster minskade. Intäkterna har minskat i förhållande till budgeterat på grund av resursbrist, vilket har påverkat möjligheten att fullgöra uppdragen till kunderna. FOI har under året även valt att satsa på strategisk kompetensutveckling, vilket också påverkar utfallet av intäkter.

Jämfört med budgeten minskade utfallet av intäkter med 53,2 mnkr (4,8 procent). I förhållande till prognosen i delårsrapporten minskade intäkterna med 53,4 mnkr (4,9 procent). Detta är ungefär samma förändring som i förhållande till budget eftersom intäkterna mellan budget och prognos endast skiljde 0,2 mnkr. Kostnaderna minskade med 75,9 mnkr (6,8 procent) i förhållande till budget, och med 64,1 mnkr (5,8 procent) jämfört med halvårsprognosen. Årets resultat blev 22,7 mnkr bättre än budget.

FOI:s forskning och kompetens fortsätter att vara efterfrågat. Trots att antalet tillsvidareanställda har ökat har det, i flera fall, inte varit möjligt att fullfölja årets beställningar på grund av resursbrist. Flera kontrakt har i överenskommelse med kunderna, omförhandlats och leveranser har senarelagts till 2011. Årets satsning på strategisk kompetensutveckling har fallit väl ut och kostnaderna för

utvecklingsprojekten har ökat från 29,2 mnkr 2009 till 42,0 mnkr 2010, vilket är i enlighet med styrelsens intention.

4 RESULTATREDOVISNING

Väsentlig upplysning kring resultatredovisningen

Enligt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska resultatredovisningen främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. FOI redovisar prestationer, kostnader och intäkter utgående från två prestationstyper, *Kunskapsuppbyggnad* och *Kunskapstillämpning*, se avsnitt 4.1.3 respektive 4.1.4.

FOI redovisar vidare sin verksamhet i två ledder; *Verksamhet (4.1)*, och *Marknadsområden (4.2)*. Redovisning av verksamheten tar sin utgångspunkt i myndighetens instruktion och regleringsbrev med fokus på prestationer inom forskningsverksamheten. Redovisning av marknadsområden utgår från prestationsredovisning ur ett kundperspektiv.

4.1 Verksamhet²

Instruktionen

1 § Totalförsvarets forskningsinstitut har till uppgift att bedriva forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningsarbete för totalförsvaret och till stöd för nedrustning, icke-spridning och internationell säkerhet. Myndigheten får även i övrigt bedriva forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningsarbete. Verksamheten ska bedrivas med beaktande av krav på integritet, relevans och vetenskaplig kvalitet.

Totalförsvarets forskningsinstitut har, enligt instruktionen, till uppgift att bedriva forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningsarbete för totalförsvaret. FOI är Sveriges största samlade forskningsorganisation när det gäller kompetens som rör försvar och samhällets säkerhet. De kompetenser som behövs för att stödja försvaret, respektive för att stärka samhällets säkerhet, är i stor utsträckning överlappande.

För att FOI ska kunna vara strategiskt betydelsefullt över tiden, i takt med att teknik och metoder samt kundernas behov förändras, måste forskning ständigt bedrivas. Detta sker främst i projekten inom den sammanhållna FoT-beställningen från Försvarmakten, och i de anslagsfinansierade projekten från Försvars- och Utrikesdepartementen. Dessa projekt är därför en nödvändig grundförutsättning för att FOI idag och i framtiden ska kunna ge forskningsbaserat stöd till våra kunder.

Kunskapstillämpning sker främst genom enskilda uppdrag från kunderna. Med kunskapstillämpning avses tillämpning och nyttiggörande av den kunskap som byggs upp inom den kunskapsuppbyggande verksamheten. Kunskapstillämpning omfattar såväl

² FOI har drygt ett hundratal patent till en kostnad av cirka 4 mnkr, för att bland annat säkra tillgången till patenterad teknik för egen utveckling, försvarets och institutets samarbetspartners verksamhet.

enskilda uppdrag från kunder (främst Försvarmakten och FMV) som anslagsfinansierad verksamhet. År 2010 utgjorde kunskapsuppbyggande verksamhet samt vetenskaplig kvalitet 52 procent (559 mnkr) av FOI:s totala verksamhet medan kunskapstillämpning utgjorde 48 procent (507 mnkr) av verksamheten.

Den slutliga nyttan av FOI:s leveranser kan endast kunden värdera. Vidare tar det ofta flera år från det att FOI levererat något tills nyttan kan värderas fullt ut. Av detta skäl redovisas till exempel olika typer av nytta för kunden, slutprestationer till uppdragsgivare, rapportproduktionen och samverkan med universitet och högskolor, i enlighet med regleringsbrev. Av avsnitt 4.2 framgår exempel på aktiviteter som syftar till att nyttiggöra FOI:s kunskap för dess kunder.

Verksamhet ¹ , tkr	Intäkter		Kostnader		Resultat		Intäkter	
	2010	varav intäkter av anslag avg m.m. ²	2010	varav kostnader av anslag avg m.m. ²	2010	2009	2010	2009
Kunskapsuppbyggande verksamhet	559 048	69 153	489 895	-551 485	-69 153	-482 332	7 563	582 957
Kunskapstillämpande verksamhet	507 273	75 391	431 882	-485 661	-75 391	-410 270	21 612	496 984
Totalt FOI	1 066 321	144 544	921 777	-1 037 146	-144 544	-892 602	29 175	1 079 941
varav anslagsverksamhet FOI	144 544	144 544	0	-144 544	-144 544	0	0	92 808

¹ Kunskapsmodellen började införas under 2009, därav inga uppgifter för 2008

² I summa avgifter m m ingår avgifter, bidrag respektive finansiella intäkter motsvarande 824 554, 95 659 respektive 1 564 tkr av totalen

4.1.1 Vetenskaplig kvalitet

Den vetenskapliga kvaliteten i FOI:s verksamhet säkerställs dels genom publicering i internationella tidskrifter och vid konferenser, dels genom utvärderingar av specifika verksamheter. En hög internationell publiceringsgrad är av vikt, dels för att säkerställa att forskningen håller god internationell klass, dels för att öppna vägen för nya forskningsuppdrag och internationella samarbeten.

Under året har FOI:s verksamhet inom CBRN-området utvärderats av en internationellt sammansatt expertgrupp. Resultatet var mycket positivt, 75 procent av de 16 utvärderade grupperna bedömdes hålla internationellt hög klass på verksamheten. Forskningen inom området Analys av biologiska agens bedömdes hålla internationell toppklass. Arbetet med att analysera och omhänderta utvärderarnas iakttagelser och rekommendationer påbörjades i slutet av 2010.

4.1.2 Rapportproduktion

FOI:s leveranser från den kunskapsuppbyggande verksamheten (se avsnitt 4.1.3) utgörs till stor del av vetenskapliga artiklar och konferensbidrag, rapporter, seminarier, demonstrationer och kunddagar. Leveranser kopplade till nyttiggörandet av kunskapen (se avsnitt 4.1.4) sker i former anpassade till uppdragsgivarnas behov. Ofta sker dessa genom deltagande i uppdragsgivarnas verksamhet, både direkt i uppdragsgivarens processer och i så kallade integrerade projektteam (IPT), men även via kurser samt genom kortare skriftlig rapportering som svar på specifika frågeställningar.

Under 2010 producerade FOI 758 rapporter och memon till uppdragsgivare att jämföra med 772 år 2009 och 812 år 2008. Inom kundrapporteringen har andelen FOI-memon ökat, medan andelen FOI-rapporter minskat. Detta beror delvis på huvudkundens Försvarmakten önskemål om förändrad rapportering. Önskemålet har varit dels ökad extern vetenskaplig publicering, dels kortare memon till kund som redovisning av

genomfört arbete, huvudresultat och dess implikationer, det senare istället för olika typer av FOI-rapporter.

FOI:s externa vetenskapliga publicering uppgick år 2010 till 258 artiklar och konferensbidrag jämfört med 232 år 2009 respektive 246 år 2008. Sedan år 2005 har den internationella vetenskapliga andelen av rapporteringen minskat, medan rapporteringen till kund i antal i stort sett har bibehållits på samma nivå. Den internationella vetenskapliga publiceringen har emellertid åter ökat något sedan år 2008.

Skriftlig dokumentation	2010	2009	2008
Rapporter och memo till uppdragsgivare ¹	758	772	812
Vetenskapliga artiklar och konferensbidrag ²	258	232	246
Övrigt material ³	56	34	23
Total skriftlig dokumentation	1 072	1 038	1 081

¹ Rapporter och memo till uppdragsgivare avser skriftligt produktion utgiven av FOI.

² Vetenskapliga artiklar och konferensbidrag avser vetenskapligt granskade (peer review) artiklar och konferensbidrag producerade av FOI, men utgivna av annan huvudman.

³ Övrigt material är exempelvis rapporter producerade av FOI och utgivna av annan huvudman, men som ej genomgått peer review-granskning.

4.1.3 Redovisning enligt myndighetens instruktion och regleringsbrev

4.1.3.1 Nyttiggörande utanför totalförsvaret

Instruktionen

1 § Totalförsvarets forskningsinstitut ska verka för att försvarsforskningen nyttiggörs även utanför totalförsvaret.

De kompetenser som FOI utvecklat genom uppdragen från Försvarmakten och FMV har i många fall tillämpningar utanför försvaret, inte minst för samhällets säkerhet. FOI har de senaste åren systematiskt arbetat för att i ökad omfattning nyttja denna kunskap för sådana tillämpningar. Ett sätt att visa detta på är den ökande andelen civila intäkter, enligt tabellen nedan. Marknadsområdena Civila myndigheter och Näringsliv vänder sig till svenska kunder utanför försvaret. Marknadsområde Regeringskansliet stöder inte bara Förvarsdepartement utan även andra departement. Marknadsområde utländska kunder vänder sig till både civila och militära kunder utanför Sverige. Se vidare redovisningen av dessa marknadsområden i avsnitten 4.2.4 – 4.2.7.

Militära och civila intäkter, tkr	2010	2009	2008
Intäkter totalt	1 066	1 080	1 065
varav militära intäkter ¹	791	820	808
varav civila intäkter ²	275	260	257
Civila intäkter (%)	26	24	24

¹ Militära intäkter innefattar intäkter från Försvarsmakten, FMV samt anslag från Försvarsdepartementet.

² Civila intäkter innefattar intäkter från civila kunder samt anslag från Utrikesdepartementet.

4.1.3.2 Försvarsunderrättelseproduktion

Instruktionen

2 § Totalförsvarets forskningsinstituts uppgift att bedriva försvarsunderrättelseverksamhet ska fullgöras genom analyser av information som inhämtats från offentliga informationskällor eller som lämnats av uppdragsgivare.

Mål 2 i regleringsbrev

Försvarsunderrättelseproduktion

Totalförsvarets forskningsinstitut ska genom sin försvarsunderrättelseverksamhet tillgodose regeringens och övriga uppdragsgivares behov av underrättelser för att skapa fullgoda underlag för planering, beslut och genomförande av verksamhet. Verksamheten ska vara förankrad i och styrd av uppdragsgivarens behov och bedrivs så att den snabbt kan anpassas till händelseutvecklingen i omvärlden.

Åtterrapporering

Totalförsvarets forskningsinstitut ska, separat men i samband med myndighetens årsredovisning, redovisa vilka uppdragsgivare myndigheten rapporterat till och i vilken utsträckning uppgifterna har kunnat lösas. Därutöver ska en detaljerad redovisning avseende måluppfyllnad av den av regeringen beslutade inriktningen för försvarsunderrättelseverksamheten lämnas.

Försvarsunderrättelseproduktionen presenteras i rapport med beteckning FOI 2011-3:2.

4.1.3.3 Samverkan mellan militär och civil forskning samt mellan nationell och internationell forskning

Instruktionen

3 § Totalförsvarets forskningsinstitut ska särskilt verka för samverkan mellan militär och civil forskning samt mellan nationell och internationell forskning.

Den civila forskningen är en väsentlig kunskapskälla för många viktiga områden inom försvar och säkerhet. För att FOI ska kunna genomföra kunduppgifterna är det därför nödvändigt med samverkan med civila forskningsaktörer både inom och utom landet. Förutom de omfattande personliga nätverk som forskarna är en del av, har FOI byggt upp

och genomfört projektsamverkan med ett flertal universitet och högskolor samt institut inom och utom landet.

Under 2010 bedrevs 130 projekt på FOI i samverkan med olika forskargrupper inom universitet och högskolor (110 år 2009 respektive 132 år 2008). Delar av denna samverkan hade formen av utlagda forskningsuppdrag från FOI. Totalt lade FOI ut forskningsuppdrag till en kostnad av cirka 23,9 mnkr under 2010, varav 10,7 mnkr till universitet och högskolor och institut (20,4 mnkr 2009 respektive 12,6 mnkr 2008). Den stora ökningen avseende utlagda uppdrag år 2009 förklaras till stor del av två större samarbeten med Chalmers. FOI får också uppdrag från andra forskningsorganisationer. Under 2010 har FOI fått forskningsuppdrag för cirka 5,1 mnkr från olika universitet och högskolor (4,7 mnkr 2009 respektive 5,7 mnkr 2008).

Svenska universitet och högskolor utnyttjar också kompetensen hos ledande forskare vid FOI i både undervisning och forskning. Under 2010 var 25 av institutets medarbetare anställda på deltid som adjungerade professorer eller lektorer vid olika universitet och högskolor. Motsvarande antal under 2009 och 2008 var 26 respektive 32.

Antalet forskarstuderande som dessa forskare och andra FOI-forskare handleder är 51 stycken (58 såväl 2009 som 2008). Under 2010 var 39 anställda vid FOI inskrivna som forskarstuderande vid olika universitet och högskolor (mot 49 under 2009 och 54 under 2008) och av dessa avlade nio licentiatexamen eller doktorsexamen under året (fyra under 2009 och fem under 2008).

Samarbete med universitet och högskolor	2010	2009	2008
Antal adjungerade professorer / lektorer	25	26	32
Antal handledda doktorander	51	58	58
Antal FOI-anställda doktorander	39	49	54
Antal examina (FOI anställda)	9	4	5

Drivkrafter för FOI:s internationella forskningssamverkan

Regeringspropositionen ett användbart försvar (2008/09:140) uttalar att "Internationellt samarbete bör alltid sökas där det bedöms som kostnadseffektivt och inte menligt bedöms påverka handlingsfriheten". FOI:s internationella samarbeten har anpassats till regeringens nya inriktning, som är att tillhandahålla kompetens- och expertstöd när Försvarsmakten anskaffar ny materiel samt vidmakthåller befintlig. FOI:s internationella samarbeten har som mål att öka kostnadseffektiviteten i forskningen. Genom samarbete får FOI tillgång till kunskaper och försöksutrustning som gör det möjligt att tillfredsställa Försvarsmaktens och andra kunders behov. Samarbetena utgör även en kvalitetssäkring vad avser FOI:s forskning och skapar internationell trovärdighet för svensk kompetens.

Valet av partners eller samarbetsorgan för ett specifikt samarbetsprojekt styrs av FOI:s egen kompetens och av potentiella partners kompletterande förmåga. Oftast är det lättare att hitta lämpliga partners i multilaterala samarbeten, samtidigt som kostnadseffektiviteten ökar då fler delar på kostnaderna. Vissa teknikområden är emellertid så känsliga att det inte är möjligt att bedriva samarbeten annat än bilateralt.

En utförligare redovisning av motiven för och resultaten av FOI:s internationella samarbeten ges i skrivelsen Förslag till prioriteringar för deltagande i internationella arbetsgrupper (HKV 01 800:57841) underbilaga 3.3.

FOI:s internationella forskningssamverkan genomförs inom ramen för den normala projektverksamheten och resultaten redovisas i detta sammanhang. Anslaget 1:9 ap. 4, Internationell samverkan och exportstöd, utnyttjas främst för att stödja Regeringskansliet och för att initiera och följa upp projektsamverkan för drygt tvåhundra avtal och avtalsförslag, samt säkerställande av samråd, tillstånd m.m. Nära kontakter finns mellan myndigheterna och Regeringskansliet avseende inriktningen av det internationella samarbetet.

Multilateralt samarbete – EDA, Nato, LoI och flygteknisk samverkan

FOI har rollen som samordningsansvarig myndighet vad gäller forskning- och teknikutvecklingsfrågor (FoT) gentemot Europeiska försvarsbyrån (EDA³) och Natos forskningsorganisation RTO⁴, samt ramavtalssamarbetet (FA/LoI⁵).

Verksamheten kopplad till EDA utgör den mest prioriterade delen av den internationella verksamheten. Myndighetens arbete omfattar såväl direkt samverkan med EDA, som medverkan i nationell beredning och instruktionsgivande för EDA-frågor. FOI:s generaldirektör leder EDA:s styrelse i forskningsformat och i övrigt bemannar FOI några av EDA:s permanenta forskningskommittéer (CapTech) med koordinatörer och nationella tekniska experter. Under året har särskilt följande frågor tagit en stor del av arbetet i anspråk:

- Den fortsatta implementeringen av en europeisk strategi för forskning och teknikutveckling, främst avseende förbättrad projekthantering.
- Fortsatt arbete med förmågestyrning av forskningssamverkan inom prioriterade områden inom EDA:s förmågeutvecklingsplan CDP såsom programförslagen UMS⁶, C-IED⁷ och EFC⁸.
- Arbete med strategiska forskningsagendor inom EDA:s forskningskommittéer, CapTech, samt förbättrade arbetsrutiner i CapTech.
- Medverkan i trettioalet FoT-projekt i förhandlings- eller genomförandefas, varav hälften genomförs av FOI då de startas.
- Arbetet med att se över EDA:s avtalsmekanism för projektsamverkan slutfördes till stor del genom att ett nytt avtalsramverk antogs under året.
- BIO-EDEP (Biological Detection Identification Monitoring Equipment Development and Enhancement Programme), där FOI har lämnat betydande stöd till Försvarsmakten.

FOI samverkar med Natos forskningsorganisation RTO inom ramen för Partnerskap för fred (Nato/Pff). FOI deltar på en övergripande nivå i de årliga styrelsemötena samt i fyra av de sju forskningspanelerna inom RTO. Genom partnerskapet deltar FOI i RTO:s utbud av aktiviteter för partnernationerna såsom symposier, workshops och föreläsningsserier,

³ European Defence Agency

⁴ Research and Technology Organisation

⁵ Framework Agreement/Letter of Intent, ramavtal för att underlätta strukturering av europeisk försvarsindustri

⁶ Unmanned Maritime Systems

⁷ Counter Improvised Explosive Devices

⁸ European Framework Cooperation (i ett första program om CBRN)

men huvudsakligen genom deltagande i expertgrupper (Technical Teams). Dessa är långsiktiga forsknings-/studieaktiviteter som pågår under minst tre år. Under 2010 deltog FOI i fyrtioåttio expertgrupper. Denna medverkan är kostnadseffektiv. Det svenska arbetet i respektive grupp uppgår till cirka en månad per år, men ger tillbaka kunskap från andra nationer som svårtligen kan erhållas på annat sätt. Ur interoperabilitetssynpunkt är denna samverkan med Nato av mycket stor betydelse.

I maj 2009 inleddes Sveriges tvååriga ordförandeskap i GRD⁹ inom ramen för sexnationssamarbetet/LoI. Det antagna ordförandeskapsprogram som fokuserar på strategiska frågor och på en effektivare intern organisation samt ett bättre samarbete med EDA, har till stor del genomförts. Under året har GRD kunnat fokusera på strategiska frågor i nära och förtroendefullt samarbete med EDA.

FOI har under 2010 bidragit med resurser till det svenska ordförandeskapet i flygforskningsorganisationen GARTEUR.

Bilateralt samarbete

FOI samordnar FoT-verksamheten inom ramen för Regeringskansliets bilaterala kommissioner. De bilaterala samförståndsavtalen (MOU) utgör ungefär 40 procent av den offentligt rättsliga projektverksamheten vid FOI.

Samverkan med USA har under året varit fortsatt högt prioriterat ur forskningssynpunkt. Tillsammans med Försvarmakten och FMV har FOI fortsatt att utveckla samarbetet med olika delar av det amerikanska försvarsdepartementet. Samarbetet avser såväl informationsutbyte som projektsamarbete, bland annat genom att återstarta Senior National Representative (SNR) forum inom försvarsforskning som under ett antal år har legat nere. Därutöver är FOI forskningsutförare för en rad avtal tecknade mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och amerikanska inrikes/säkerhetsdepartementet. Forskning sker även direkt på uppdrag av flera amerikanska myndigheter.

Frankrike, Storbritannien och Tyskland är fortfarande huvudsakliga samarbetspartners för FOI i Europa och utgör cirka 30 procent av institutets bilaterala samarbete. Generellt kan man konstatera att det bilaterala samarbetet med dessa länder har minskat till förmån för multilaterala samarbeten. FOI samarbetar med två eller tre av dessa länder då detta är mer kostnadseffektivt för de inblandade parterna.

Med Kanada och Nederländerna bedriver FOI ett trilateralt samarbete, utöver de normala bilaterala relationerna. Gemensamma intressen står att finna i det stöd till FN-missioner som dessa tre länder sedan länge prioriterat och som bidrar till att prioriteringar blir liknande inom flera forskningsområden, som B- och C-skydd, utbildning, träning och ledning.

FOI bedriver även bilateralt samarbete med ytterligare länder inom och utom Europa. FOI har bland annat bidragit till att utveckla samförståndsavtalet med Sydkorea genom ett antal projektavtal där Sydkorea inledningsvis har stått för betydande delar av den svenska finansieringen. Sedan starten 2007 har sammanlagt mer än tio projekt- eller informationsutbytesavtal etablerats. Förutsättningarna för att utveckla samarbetet bedöms som goda, vilket bidrar till att viktig svensk kompetens kan vidmakthållas och utvecklas.

⁹ Group of Research Directors inom FA/LoI

2010 tecknades ett projektavtal (PA), Submarines and Hydrodynamics, med Australien, som ett underavtal till det 2009 tecknade Implementing Agreement (IA) inom Forskning och Teknologi.

Antal internationella samarbetsprojekt	2010	2009	2008
Bi- och trilaterala	38	43	44
EU	35	56	39
EDA ¹	16	6	8
NATO	38	30	31
GARTEUR	5	4	4
TOTAL	132	139	126

¹ Ökningen 2010 beror huvudsakligen på att EDA övertog verksamhet som tidigare bedrevs inom WEAG.

4.1.3.4 Exportfrämjande verksamhet

Instruktionen

3 § Forskningsinstitutet ska på uppdrag av Försvarexportmyndigheten bedriva exportrelaterad verksamhet inom försvarssektorn.

Försvarexportmyndigheten (FXM) tog under året över ansvaret för den exportrelaterade verksamheten inom försvarssektorn. FOI kommer i fortsättningen att delta i exportfrämjande verksamhet på uppdrag av Försvarexportmyndigheten. Under året har FOI stött svensk försvarsindustri genom exportfrämjande verksamhet. Detta har skett inom ramen för gällande riktlinjer för svensk krigsmaterielexport, i samband med myndighetsoffertter till utlandet samt genom deltagande i samråd mellan industri och myndigheter.

2010 samordnade FOI en delegation till Sydkorea med syfte att bland annat stärka relationerna mellan Sydkorea och i Sverige baserad industri. Delegationen bestod av forskningschefer från FOI, svensk industri samt representanter från Försvarexportmyndigheten.

4.1.4 Kunskapsuppbyggnad

FOI fungerar inom många områden som kunskapsbärare och institutionell kunskapsbank för uppdragsgivarna genom att bygga upp forskningsbaserad kunskap som sedan kan nyttjas för uppdragsgivarnas olika behov på såväl kort som lång sikt. I kunskapsbanken finns även domänkunskap främst inom försvar och säkerhet. Den ackumulerade kunskapen är den kompetens och förmåga som successivt byggts upp genom forskning under många år. Då teknik och metoder kontinuerligt utvecklas samtidigt som en del av myndighetens kompetensbärare försvinner måste FOI, för att kunna vara nyttiga över tiden, ständigt tillföra ny kunskap. Denna forskningsbaserade kunskapsuppbyggnad är en nödvändig förutsättning för tillämpningen på uppdragsgivarnas specifika problem. För att kunna garantera kvaliteten på den ackumulerade kunskapen, sker vetenskaplig profilering, vilket innebär en jämförelse och värdering mot den övriga vetenskapliga världen. En tillräckligt god kvalitet är också förutsättningsskapande för samarbeten och samverkan med andra, något som ger FOI tillgång till ännu mera kunskap att tillämpa för uppdragsgivarnas behov. Av FOI:s totala verksamhet 2010 utgjordes 52 procent av kunskapsuppbyggnad (se tabell i avsnitt 4.1). Den absolut största delen av FOI:s forskningsbaserade kunskapsuppbyggnad sker inom Försvarmaktens så kallade samlingsbeställningar som 2010 utgjorde 71 procent (396 mnkr) av den totala kunskapsuppbyggande verksamheten. Den kunskapsuppbyggande verksamheten dokumenteras och rapporteras företrädesvis som skriftliga rapporter, men också i andra former såsom exempelvis genom seminarier, demonstrationer och workshops, vilket också illustrerar FOI:s funktion som kunskapsbank för uppdragsgivarna.

För Utrikesdepartementets behov av CBRN-kompetens sker kunskapsuppbyggnad inom anslaget 1:6 ap. 4. Anslaget regleringsbrev fastställer att 56 procent (18,5 mnkr 2010) av tilldelade medel endast ska användas för att finansiera vidmakthållande av grundkompetens och infrastruktur hänförlig till CBRN-verksamheten vid FOI.

Anslaget 1:9 ap. 2, Forskning inom CBRN-området, är företrädesvis avsett för långsiktig kunskapsuppbyggande verksamhet med syfte att säkerställa att grundkompetens och förmåga upprätthålls för att bland annat kunna utföra oberoende bedömningar rörande CBRN-hot och för att tidigt upptäcka förändringar av detta genom att följa den vetenskapliga och tekniska utvecklingen inom relevanta områden. Detta anslag uppgick för andra halvåret år 2010¹⁰ till 50,6 mnkr. Viss kunskapsuppbyggande verksamhet inom det säkerhetspolitiska området sker även inom anslaget 1:9 ap. 1, Forskning/analysstöd för regeringens behov. Kunskapsuppbyggande verksamhet inom detta anslag särredovisas emellertid ej, se vidare avsnitt 4.1.5.

¹⁰ En omfördelning av medel för forskning inom CBRN-området genom anslag direkt till FOI skedde 2010-06-30.

Kunskapsuppbyggande verksamhet samt vetenskaplig kvalitet, tkr	Intäkter 2010	varav intäkter av		Kostnader 2010	varav intäkter av		Resultat 2010	Intäkter 2009
		anslag	avg m.m.		anslag	avg m.m.		
Extern kunskapsuppbyggande verksamhet ¹	395 951		395 951	-385 129		-385 129	10 822	475 371
Bidragsverksamhet	93 944		93 944	-97 203		-97 203	-3 259	89 744
Fö 1:9 ap 2 Forskning inom CBRN-området	50 603	50 603		-50 603	-50 603			
UD 1:6 ap 4 Grundkompetens och infrastruktur	18 549	18 549		-18 549	-18 549			17 842
S:a anslagsverksamhet	69 153	69 153	0	-69 153	-69 153	0	0	17 842
S:a kunskapsuppbyggande verksamhet	559 048	69 153	489 895	-551 485	-69 153	-482 332	7 563	582 957

¹ Här ingår FoT-beställning samt koncernuppdrag från Försvarsmakten

4.1.4.1 FoT¹¹-beställning

Produktion från projekten för leveranser inom samlingsbeställning FoT, Metod- och utredningsstöd samt OA-metoder till FM	2010 Antal	2010 %	2009 Antal	2009 %	2008 Antal	2008 %
FOI Rapporter	93	30	125	31	119	34
Konferensbidrag o. dyl.	17	5	15	4	13	4
FOI Memo, ej lägesrapporter	75	25	149	37	79	23
FOI Memo, lägesrapporter	52	17	37	10	60	17
Muntliga presentationer, demonstrationer, workshops, seminarier	51	17	49	12	63	18
Övrigt	17	6	23	6	15	4
TOTALT	305		398		349	

Produktionen av leveranser från projekten inom samlingsbeställningen m.m. har minskat under året i förhållande till 2009. Denna förändring är en följd av Försvarsmaktens minskade efterfrågan och därmed minskad uppdragsvolym. Antalet FOI Rapporter minskar på grund av annan efterfrågan av leverans, varför bland annat antalet FOI Memo ökar.

4.1.4.2 Forskningsansökningar

Under 2010 deltog FOI i totalt 156 ansökningar om forskningsmedel, varav 68 stycken eller 44 procent avsåg utlysningar från EU. Antalet ansökningar som beviljades under året uppgick till 50 stycken, varav 20 stycken avsåg utlysningar sökta från EU, vilket i stort ligger i linje med 2009. Den totala andelen ansökningar som beviljades 2010 var något lägre än för 2009, men högre än för 2008. Success-raten för ansökningarna, dvs. andelen ansökningar som beviljats, har legat på en hög nivå de två senaste åren. Vad gäller success-raten för andelen beviljade EU-medel ligger FOI på en mycket hög nivå om 50 procent. Enligt siffror från EU-kommissionen har Sverige generellt en hög success rate om 25 procent, vilket innebär en femte placering bland EU:s 27 medlemsländer. FOI:s success-rate är således dubbelt så hög som snittet för Sverige.

¹¹ Forskning och teknikutveckling

Antal ansökningar	2010	2009	2008
Antal ansökningar	156	120	125
varav EU-ansökningar	68	29	27
Antal beviljade ansökningar	48	54	30
varav EU-ansökningar	17	19	11
Success rate totalt ¹ (%)	42	49	38
 varav EU-forskningsprojekt (%)	49	51	31

¹ Successrate under ett specifikt år definieras som antal under året beviljade ansökningar dividerat med summan av antalet beviljade och antalet avslagna ansökningar. Eftersom ansökningar inte alltid behandlas samma år de skickats in inkluderar denna siffra även vissa ansökningar inlämnade föregående år.

4.1.4.3 Krisberedskapsområdet

Uppdrag 8 i regleringsbrev

Forskning, kompetens och resursutveckling inom krisberedskapsområdet

Totalförsvarets forskningsinstitut ska tillgodose behov av forskning, kompetens och resursutveckling hos uppdragsgivare inom krisberedskapsområdet. Myndighetens forskningsresultat och kompetens ska spridas, nyttiggöras och tillämpas inom krisberedskapsområdet. De medel som rekvideras från anslag 2:4 Krisberedskap ska bidra till att vidmakthålla grundkompetens och infrastruktur inom CBRN-verksamheten. Inriktning av forskningsverksamheten ska ske i samråd med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Totalförsvarets forskningsinstitut ska redovisa hur de medel som rekviderats från anslag 2:4 Krisberedskap har fördelats och hur de bidragit till Totalförsvarets forskningsinstituts framtida förmåga att tillgodose kunskapsbehov inom krisberedskapsområdet.

FOI har under perioden 2010-01-01 -- 06-30 erhållit medel från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att bidra till myndighetens vidmakthållande av grundkompetens och infrastruktur hänförligt till CBRN-verksamheten. Dessa medel har uppgått till 8,75 mnkr. Därutöver har FOI sökt 0,6 mnkr för sitt arbete som stödmyndighet till samverkansområdet Farliga ämnen (SOFÄ).

Regeringen beslutade i enlighet med sin framlagda vårtilläggsbudget 2010 (proposition 2009/10:99) att anslaget 1.9 Totalförsvarets forskningsinstitut för 2010 skulle ökas med 50 250 tkr från och med 2010-07-01. Skäl till detta var att en nationell vetenskaplig kompetens avseende kemiska, bakteriologiska, radiologiska och nukleära stridsmedel (CBRN-stridsmedel) är en förutsättning för att kvaliteten på underrättelseinformation, forskningsresultat och teknikutveckling inte ska urholkas. För att säkerställa den kompetens som finns inom Totalförsvarets forskningsinstitut ansåg regeringen att kostnaderna för att upprätthålla den grundkompetens och infrastruktur som CBRN-forskningen kräver, bör anslagsfinansieras. Finansiering skulle ske genom att anslagen 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap, 1:5 Forskning och utveckling samt 2:4 Krisberedskap minskas med 8 000 tkr, 33 000 tkr respektive 9 250 tkr.

Den föreslagna finansieringsformen påverkade inte projektens genomförande vad gällde beslutat innehåll och leverabler för de Försvarsmaktsfinansierade så kallade FoT-projekten och de projekt som finansierades via anslag 2.4.

Fördelning av rekviderade medel från anslag 2:4 Krisberedskap t.o.m. 2010-06-30, i mnkr	
Systemnivå: Hotbedömning, risk- och sårbarhetsanalys	0,75
Spridningsberäkningar	0,50
Analys och detektion av högtoxiska kemikalier	1,00
Katastroftoxikologi	1,25
Civilt stöd CR	0,25
Laboratorieberedskap B	1,50
Experimentell hotbedömning B	1,75
Radioaktiva ämnen och kärnämnen	1,50
Kontaminering och dekontaminering	0,25
TOTAL	8,75

Verksamheten i de ovan beskrivna projekten har resulterat i följande utveckling av myndighetens framtida förmåga att tillgodose kunskapsbehov inom krisberedskapsområdet relaterat till CBRN-området.

FOI har skapat en bred kompetensplattform som en bas för att öka myndighetens förmåga att leverera resultat och tjänster i form av hotbedömningar, risk- och sårbarhetsanalyser samt övning och utbildning. Plattformen består av kompetens inom C, B, R, N, tekniskt CBR-skydd, miljö och hälsa, energetiska material, beslutsstöd och informationsfusion, metod- och utredningsstöd, modellering och simulering, säkerhet i infrastruktur samt säkerhetspolitisk analys.

Under året har ett viktigt verktyg för att stödja beslutsfattare i händelse av kris där farliga ämnen är inblandade utarbetats. FOI:s förmåga att agera som ett expertorgan vid hot om eller risk för spridning av CBRN-ämnen har även utvecklats genom medverkan i spel och workshops på regional nivå.

Inom kemisk analys och detektion har ny metodik för luftprovtagning och kemisk analys av flyktiga och toxiska kemikalier utvecklats som möjliggör otvetydig identifiering av flyktiga riskkemikalier, något som endast med svårighet kunde utföras med äldre teknik. Även kunskap om hur detektion av kemiska ämnen påverkas vid extrema temperaturer har förbättrats.

Forskningen inom vilka långtidseffekter som kan uppstå efter inandning av toxiska industrikemikalier och lungskadande kemiska stridsmedel har bland annat visat att tidiga medicinska insatser inte bara har betydelse för akut överlevnad utan även kan motverka långvarig hälsopåverkan. På sikt förväntas forskningen leda till upptäckt av nya diagnostiska metoder för identifiering av individer med särskild risk att drabbas av bestående kemiska lungskador.

FOI:s bidrag till svensk laboratorieberedskap på B-området har utvecklats genom att fortsatt upprätthålla, och utveckla grundkompetens och infrastruktur så att dessa blir ett naturligt komplement till övriga myndigheter inom Forum för BeredskapsDiagnostik (FBD). Bland annat har arbetet innefattat kvalitetssäkring av provanalys inom FBD samt utveckling av högupplösande forensisk metodik för bakterien som ger upphov till Q-feber.

Forskningsmedlen har möjliggjort en fortsatt etablering och uppbyggnad av bred kompetens inom FOI till stöd för samhällets förmåga att bedöma hot, risker och konsekvenser avseende avsiktlig spridning av smittämnen genom en ökad förståelse för mikroorganismers överlevnad i miljön. FOI har även medverkat i ett internationellt möte som behandlat hur olika länder bedömer hot och risker inom B-området och hur de genomför sina egna nationella hotbedömningar och riskanalyser. Ett resultat från mötet belyser behovet av att liknande systematiserade hotbedömningar och riskanalyser med definierat huvudansvar borde finnas även för Sverige.

Den övergripande nyttan för Sveriges nationella beredskap för oväntade händelser kring radioaktiva ämnen och joniserande strålning är att de kunskaper som berör provtagning, upparbetning, mätning och framför allt tolkning av mätresultat har kunnat stärkas. Detta innebär att FOI har förbättrat sin förmåga att bidra med beslutsunderlag till civila myndigheter.

FOI har arbetat med frågeställningar inom kontaminering och dekontaminering som är viktiga för ett bra stöd till civil krisberedskap. Detta har genererat kompetens som kommer att kunna användas som expertstöd vid större händelser och olyckor med CBRN-substanser.

4.1.5 Kunskapstillämpning

Med kunskapstillämpning, där FOI hjälper kunderna att lösa olika typer av problem nu och i framtiden, avses tillämpning och nyttiggörande av den kunskap som byggs upp inom den kunskapsuppbyggande verksamheten (se avsnitt 4.1.4). Kunskapstillämpande verksamhet uppgick år 2010 till cirka 507 mnkr och utgjorde 48 procent av FOI:s totala verksamhet. Kunskapstillämpning omfattar såväl enskilda uppdrag från kunder (främst Försvarmakten och FMV) som anslagsfinansierad verksamhet.

Nyttiggörandet av den kunskap som byggs upp inom Försvarmaktens samlingsbeställning, främst i beställningar utöver denna beställning från såväl Försvarmakten som FMV, sker företrädesvis genom FOI:s deltagande i uppdragsgivarnas verksamhet, både direkt i uppdragsgivarens processer och i så kallade integrerade projektteam (IPT), kurser samt skriftlig rapportering som svar på specifika frågeställningar. Exempel på sådan verksamhet är det stöd FOI ger till Försvarmakten i internationella insatser, såväl inför som under ett uppdrag, olika kurser samt olika typer av uppdrag från FMV. Ytterligare exempel är det vetenskapligt baserade metodstöd som levereras av operationsanalytiker hos Försvarmakten samt Flygvapnets Luftstridssimuleringscentrum, FLSC.

Av anslaget 1.6 ap. 4 ska, enligt regleringsbrevet, 44 procent eller 14,8 mnkr användas för kunskapstillämpande verksamhet. Den uppbyggda kunskapen nyttiggörs huvudsakligen genom direktstöd till Utrikesdepartementet inom CBRN-området. Delområden inom vilka stöd ska kunna lämnas är preciserade i FOI:s regleringsbrev. Stöd lämnas dels i form av skriftliga underlag som svar på direkta frågor, men också genom tekniskt expertstöd i nationellt exportkontrollarbete, multilaterala exportkontrollregimer och andra fora såsom översynskonferensen för Icke-spridningsfördraget (NPT) och Kemvapenkonventionen (CWC).

Inom anslaget 1.9 ap. 1, har stöd lämnats till Försvarsdepartementet i form av policyrelevanta studier och expertstöd i form av personal som temporärt tjänstgör vid departementet. Stödet avser säkerhetspolitisk och strategisk analys samt utveckling av

försvar och krishanteringsförmåga. Åtterrapporering sker separat i enlighet med regleringsbrev.

Anslaget 1:9 ap. 4 har utnyttjats främst för att stödja Regeringskansliet och för att initiera och följa upp projektsamverkan för drygt tvåhundra avtal och avtalsförslag, samt för att säkerställa samråd, tillstånd m.m.

Kunskapsställämnande verksamhet, tkr	Intäkter 2010	varav intäkter av		Kostnader 2010	varav intäkter av		Resultat 2010	Intäkter 2009
		anslag	avg m.m.		anslag	avg m.m.		
Extern kunskapsställämnande verksamhet	431 882		431 882	-410 270		-410 270	21 612	422 018
Fö 1:9 ap 1 Forskning/analysstöd för regeringens behov	45 422	45 422		-45 422	-45 422			43 398
Fö 1:9 ap 4 Internationell verksamhet och exportstöd	16 081	16 081		-16 081	-16 081			16 450
UD 1:6 ap 4 Alla program exkl Grundkompetens och infrastruktur	13 888	13 888		-13 888	-13 888			15 117
S:a anslagsverksamhet	75 391	75 391	0	-75 391	-75 391	0	0	74 966
S:a kunskapsställämnande verksamhet	507 273	75 391	431 882	-485 661	-75 391	-410 270	21 612	496 984

4.1.5.1 Nordiskt samarbete

Mål 3 i regleringsbrev

Nordiskt samarbete

Totalförsvarets forskningsinstitut ska samverka med Försvarsmakten när det gäller det nordiska samarbetet NORDEFECO i de frågor som faller under institutets kompetensområde.

De nordiska länderna har genom NORDEFECO-avtalet skapat förutsättningar för ett närmare samarbete. Inom forskningen finns sedan många år ett MoU¹²-avtal mellan ländernas försvarsforskningsinstitut. Under året har myndighetscheferna initierat en omfattande översyn av existerande forskarkontakter och möjliga nya områden, med syftet att skapa konkreta informations- och forskningssamarbeten där detta kan ge ett mervärde för de intresserade länderna. Inom det nordiska samarbetet är samarbetet med Norge särskilt stort. Detta illustreras bland annat av att den pågående översynen i hälften av fallen endast berör Norge och Sverige. Inom NORDEFECO bidrar FOI och de andra forskningsinstituten med expertis inom ramen för den arbetsgrupp som behandlar forskningsfrågor. FOI har dessutom på uppdrag från Regeringskansliet och sedan från norska försvarsdepartementet stöttat utvecklingen av NORDEFECO:s organisationsstrukturer.

¹² Memorandum of Understanding

Uppdrag 7 i regleringsbrev

Forskning/analysstöd för regeringens behov Totalförsvarets forskningsinstitut ska stödja utformningen av svensk säkerhets- och försvarspolitik genom att bedriva kvalitativ och relevant verksamhet som underlag till regeringens arbete. Totalförsvarets forskningsinstitut ska genomföra verksamheten inom kompetensområdena försvar och krishanteringsförmåga samt säkerhetspolitisk och strategisk analys. Verksamheten inriktas av Regeringskansliet (Försvarsdepartementet)

Åtterrportering

Totalförsvarets forskningsinstitut ska i samband med årsredovisningen lämna en separat redovisning av verksamheten samt redovisa kostnaderna.

Redovisningen presenteras i rapport med beteckning FOI 2011-82.

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan i regleringsbrev

Inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan lämnas en rapport för respektive projektområde:

Kärnvapen

Biologiska vapen

Kemiska vapen

Rymd- och missilfrågor

Övriga frågor

Redovisningen presenteras i rapporter med beteckning FOI-R-3159-SE (FoT-området CBRN och Miljö) samt FOI-R-3160-SE (Nedrustning och Ickespridning).

4.2 Marknadsområden

För resultatredovisning av FOI:s uppdragsverksamhet används nedanstående indelning i verksamheter/marknadsområden.

- Försvar
- Regeringskansliet
- Civila myndigheter
- Näringsliv
- Utländska kunder
- Forskningsfinansiärer

Redovisningen av respektive område inleds med en kort beskrivning av områdets omfattning. Av tabell i avsnitt 4.2.1 framgår intäkter per marknadsområde.

4.2.1 Ekonomiskt utfall

Intäkt per marknadsområde, tkr	2010	2009	2008
Försvar ¹	687 287	769 463	754 883
Regeringskansliet ¹	146 313	97 446	98 200
Civila myndigheter ¹	55 516	40 693	63 702
Näringsliv	25 891	28 963	52 534
Utländska kunder	57 309	46 671	37 845
Forskningsfinansiärer	81 209	84 959	45 039
Övriga externa intäkter	12 796	11 746	13 296
TOTALT FOI	1 066 321	1 079 941	1 065 499

¹ Under 2010 genomfördes en omDispositionering av medel från Försvarsmakten (41 mnkr) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (9,25 mnkr) till anslag direkt till FOI (50,25 mnkr)

Inom området Försvar har intäkterna minskat med drygt 82 mnkr. Huvuddelen av intäktsminskningen är ett resultat av att forskningen inom CBRN-området fr.o.m. 2010-07-01 kom att bli ett anslag under Försvarsdepartementet. Därutöver har det skett intäktsminskningar inom samlingsbeställningen från Försvarsmakten med 32,8 mnkr samt intäktsminskningar från FMV med 4,2 mnkr.

Inom området Regeringskansliet har intäkterna ökat under året med knappt 49 mnkr, främst med anledning av den nya anslagsposten för CBRN-forskningen.

Intäkterna för området Civila myndigheter har ökat mellan 2009 och 2010, i huvudsak beroende på att uppdragen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap åter ökat efter nedgången 2009. Området kännetecknas av oregelbundna intäkter bland annat kopplade till föränderliga uppgifter och politiska prioriteringar.

Inom området Näringsliv har den generella ekonomiska krisen i kombination med ett högt beställningsläge från övriga marknadsområden medfört att intäkterna har minskat. Den största förändringen skedde mellan 2008 och 2009 då intäkterna minskade med drygt 23 mnkr. Den största intäktsminskningen kan kopplas till svensk försvarsindustri. Trots ett förbättrat konjunkturläge har intäkterna sjunkit ytterligare under 2010 i förhållande till 2009.

Inom området Utländska kunder ökade intäkterna 2010 i förhållande till 2009. Den enskilt största ökningen avser uppdrag från DSO National Laboratories i Singapore. Det under året genomförda CBW-symposiet har också bidragit till ökningen av intäkter inom detta område. Under 2007 och 2008 löpte ett antal fleråriga avtal ut, samtidigt som förhandlingar om nya avtal drog ut på tiden, varför intäkterna minskade under dessa år.

Inom området Forskningsfinansiärer har det skett en markant utveckling av intäkterna de senaste åren, framförallt mellan åren 2008 och 2009. Till allra största delen beror ökningen på FOI:s framgångar vid ansökningar till EU, bland annat inom sjunde ramprogrammets programområde säkerhetsforskning. Även ansökningar till svenska forskningsfinansiärer har beviljats i en större omfattning än tidigare och därmed ökat intäkterna.

4.2.2 Försvar

Området omfattar uppdrag från Försvarsmakten, FMV och Fortifikationsverket. Den största beställningen inom detta område är Försvarsmaktens s.k. samlingsbeställning FoT. Enligt samlingsbeställningen FoT, Metod- och utredningsstöd samt OA-metoder skulle FOI under 2010 lämna 274 leveranser (326 år 2009 respektive 337 år 2008). Av dessa har 226 leveranser eller 82 procent (304 eller 93 procent 2009 respektive 306 eller 89 procent 2008) levererats i enlighet med beställningen. 47 leveranser, eller 17 procent (19 år 2009 respektive 30 år 2008) har levererats vid senare tidpunkt, men har i varje enskilt fall omförhandlats med Försvarsmakten, ibland med anledning av ett förändrat innehåll. Återstående 1 har senarelagts till 2011. För 3 stycken år 2009, respektive 8 stycken 2008 utgick leverans eller levererades påföljande år.

Minskningen av antalet leveranser beror delvis på en nedgång av uppdragsvolymen i förhållande till förra året, delvis på annan efterfrågan av leveranser. Det försämrade utfallet för leveranser i enlighet med beställningen beror till stor del på att många av leveranserna sker i samverkan med kunden i form av övningar, kunddagar och demonstrationer i olika former. Denna typ av leverans är svår att planera in med säkerhet ett år i förväg. Senareläggning eller förändring av leveranser har i samtliga fall omförhandlats med Försvarsmakten.

För ovanstående leveranser har FOI fakturerat 402,7 mnkr, vilket är 99,1 procent av beställningsvolymen. För 2009 fakturerades 99,6 procent och för 2008 fakturerades 99,0 procent.

4.2.2.1 Samlingsbeställning FoT

Verksamheten inom samlingsbeställningen bedrivs inom områdena: Modellering och simulering, Ledning med Människa-Stöd Interaktion (MSI), Sensorer och signaturanpassning, Undervattensteknik, Vapen och skydd, Telekrig, CBRN och Miljö, Strategiska forskningskärnor samt Flygteknik med elektronik och byggsätt. Per 2010-07-

01 flyttades forskning inom CBRN-området från Försvarmakten till att utgöra ett anslag via Förvarsdepartementet. Miljöområdet finns emellertid kvar inom Försvarmakten. Huvuddelen av forskningsprojekten inom FoT har idag internationellt samarbete, vilket både ökar kvaliteten och ger en positiv utväxling på de insatta resurserna.

Nedan redovisas några exempel på verksamheter som genomförts under 2010.

För att öka kunskapen om vilka krav på ledning som nuvarande multifunktionella insatsmiljöer ställer på Försvarmakten samt hur Försvarmakten påverkas av utvecklingen har FOI levererat fortlöpande metod- och expertstöd till koncept- och doktrinutveckling samt genomfört studier inom området. Resultaten visar bland annat att civil-militär samverkan på den operativa och taktiska nivån är avgörande för att skydd till civila ska kunna ges.

FOI har utvecklat metoder och tekniker för att övervaka soldaters fysiska status och stressnivå. Detta sker genom insamling av fysiologisk information, till exempel hjärt- och andningsfrekvens, hudtemperatur och om hur soldaten rör sig samt information om omgivningen till exempel position miljö och geografiska data. Metoden kan användas för att ta reda på hur ny miljö och ny utrustning påverkar soldater vid olika arbetsuppgifter. Fokus har legat på automatisk analys av insamlade data.

FOI har kartlagt träningsbehov för flygförare av JAS 39C under ”multi-role” uppdrag. Arbetet har gjorts i samverkan med US Air Force Research Lab i Arizona. Metoden som är framtagen i USA bryter ner en yrkesrolls kompetens i behov av kunskap, färdigheter och erfarenheter. Metoden har tillämpats på JAS piloter för att kunna utforma effektiva träningsprogram.

FOI har under året framgångsrikt demonstrerat teknik för marin minjakt med sidspanande tvåfrekvenssonar. Vid ett operativt införande av tekniken kan de marina sjöminröjningssystemen detektera och klassificera sjöminor som ligger begravda och dolda i bottensedimentet. Metoden har framgångsrikt demonstrerats genom ett fullskaligt sjöförsök.

FOI har utvecklat och demonstrerat ett stödverktyg för situations- och hotanalys. Verktöget kan ge underrättelseanalytiker och beslutsfattare bättre förmåga att sortera och filtrera information för att få ökad situationsförståelse. Verktöget, kallat Impactorium, har visat att information från olika källor effektivt kan sammanställas, struktureras och fusioneras. Användarförsök i Sverige och i samarbete med annat land har visat att konceptet kan leda till informationshanteringsförmåga och ökad situationsförståelse.

Den urbana striden innebär ofta korta stridsmoment med hög intensitet och korta stridsavstånd. Detta ställer helt nya krav på sensorsystemen. Förmåga att ”se genom väggar” och ”se runt hörn” har efterfrågats. FOI har inom ramen för projektet ”Penetrerande radarsystem” tagit fram ett system som i realtid och automatiskt kan följa personers rörelser bakom en vägg. Systemet är så känsligt att en stillastående person kan upptäckas genom andningsrörelserna. FOI:s forskning har också visat att det är möjligt att identifiera människor gömda bakom hörn. Metoden bygger på dopplerradar.

Alltsedan man började införa svartkrut vid krigföring har rök varit ett problem. Antingen genom att man röjt sin position eller genom att sikten försämrats. Det rökfria krut som används i dagens PV-robotar har flera nackdelar som till exempel sämre

åldringsegenskaper och sämre prestanda. Snart kan man i stället använda ammonium dinitramid (ADN), men utvecklingen av detta krut har inneburit flera tekniska utmaningar, bland annat att få fram ekonomiskt rimliga tillverkningsmetoder och en lämplig krutkomposition. Under våren kunde FOI genomföra framgångsrika raketmotorprov med det nya ADN-baserade krutet.

4.2.2.2 Metodstöd

FOI har lämnat omfattande bidrag till Försvarmaktens studier och utredningar. Verksamheten syftar till att bidra med ett genomarbetat, systematiskt underlag av hög kvalitet för Försvarmaktens studie-, planerings- och beslutsprocesser. Operationsanalysgrupperna (OA-grupperna) som är placerade vid Försvarmaktens högkvarter medverkar inom hela spektret av Försvarmaktens verksamheter, alltifrån studier och övningar till försvarsplanering, utveckling av operativ förmåga, direkt operativ verksamhet samt till utvärdering av övningar och insatser.

Inom ”FOI stöd till PerP – FoRMA” har FOI medverkat i Försvarmaktens perspektivplanering. Projektet OA-metoder har bidragit till verksamheten vid högkvarteret med modell- och metodverktyg, samt deltagit i Nato-grupper inom panelen ”System Analysis and Studies” (SAS). FOI:s ökande internationella samarbete avseende modeller och modellverktyg, bland annat tillsammans med de nordiska länderna, lägger därutöver ytterligare grund för att fortsatt kunna vara nyttiga för försvaret.

4.2.2.3 Tekniskt stöd

Under verksamhetsåret 2010 har FOI gett omfattande tekniskt stöd till Försvarmakten, FMV och Fortifikationsverket, i huvudsak inom forskningsområdena Bekämpning och skydd, Telekrig, Ledning med MSI, Sensor och signaturanpassning samt Modeller och Simulering.

Forskningsverksamheten genererar expertis inom flera områden och FOI levererar som ett resultat av detta, expertstöd inom många frågeställningar. Exempelvis har FOI inom ramen för FoT, Ledning och MSI, och med beställningar från FMV, stöttat marinen och FMV i arbetet med att modernisera marinens system för informationsöverföring till ubåtar.

4.2.3 Regeringskansliet

Marknadsområdet Regeringskansliet innefattar samtliga departement. Området har varit huvudman för två större uppdrag inom anslag 1:6 och inom anslag 1:9, varav det senare avser det nya anslaget forskning inom CBRN-området. Det nya anslaget, om drygt 50 mnkr, minskar i motsvarande grad uppdrag från Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (anslagen 1:1, 1:5 och 2:4). Avseende CBRN-området har FOI upprätthållit grundkompetens och infrastruktur samt bidragit med expertstöd till Regeringskansliet. En viktig arbetsinsats under våren var stödet till Utrikesdepartementet under översynskonferensen för Ickespridningsfördraget (NPT) i New York, *NPT Review Conference*. FOI har också bidragit med säkerhetspolitisk och strategisk analys samt stöd avseende utvecklingen av försvar- och krishanteringsförmåga. Exempelvis har FOI bistått med expertstöd samt levererat analyser av utvecklingen inom Nato och av utmaningar avseende Försvarmaktens nya personalförsörjning. Därtill har FOI engagerats för internationell verksamhet och exportstöd, bland annat för initierandet och utvecklandet av utbytet inom försvarsmaterielsidan med Sydkorea.

4.2.4 Civila myndigheter

Området civila myndigheter omfattar uppdrag från civila myndigheter, andra icke vinstdrivande statliga aktörer, kommuner, landsting samt kommunala bolag. Uppdragen består till stor del av forskning och stöd inom samhällssäkerhet, men också försvarsrelaterade frågor och policynära analyser.

Verksamheten har kännetecknats av ett flertal små uppdrag av kunskapstillämpande karaktär samt några få stora beställningar som gav utrymme för både kunskapsuppbyggande och kunskapstillämpande verksamhet. Exempelvis innefattade uppdragen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap både korta insatser av expertstöd och mer långsiktig forskning inom krishantering och farliga ämnen. Större uppdragsgivare under året har varit Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Strålsäkerhetsmyndigheten och polismyndigheterna. Marknadsområdet utmärks generellt sett av att få civila myndigheter har fria medel att lägga ut på utvecklings- eller forskningsuppdrag. Detta gör att beställningar till FOI inom marknadsområdet i många avseende är beroende av politiska och myndighetsinterna omprioriteringar.

FOI har under året genomfört ett femtiotal uppdrag åt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, allt från exempelvis långsiktig strategisk analys avseende framtidens krisberedskap, till direktstöd och projektledning avseende säkerhet i industriella styrssystem (projekt SCADA). FOI har bistått Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) som en del av den svenska strålskyddsberedskapen och till viss del avseende icke-spridningsfrågor kopplade till området kärnteknik. En annan viktig uppdragsgivare under 2010 har varit det svenska polisväsendet, Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna. I stödet till polisen har trenden med ökat fokus på forensik fått störst genomslag, till exempel avseende toxiner och explosivämnen. Det senare är ett tydligt exempel på där flera samhällssektorer och myndigheter drar nytta av FOI:s kunskaper för utbildning, praktisk kunskapstillämpning och forskning.

4.2.5 Näringsliv

Inom marknadsområdet näringsliv genomförs projekt på uppdrag av kunder från svenskt näringsliv, inklusive försvarsindustrin, affärsverk och statliga bolag.

Det primära syftet med verksamheten är att säkerställa att för Sverige viktig kompetens bibehålls och utvecklas inom FOI och blir till nytta för Försvarsmakten och FMV. En central aspekt av arbetet är tekniköverföring till näringslivet så att teknik och kunskap som tagits fram för Försvarsmakten ska komma näringslivet till nytta i nya produkter. FOI arbetar även med näringslivet för att utnyttja militär teknik i civila tillämpningar så kallad "dual use".

Under 2010 har FOI utfört uppdrag åt ett åttiotal kunder. Området har haft en total intäktsvolym på knappt 26 mnkr, vilket är en liten reduktion från 2009, men en halvering från 2008. Marknadsområdet domineras av många små beställningar från ett stort antal kunder. Den ekonomiskt viktigaste kunden är SAAB AB som under 2010 stod för över femtio procent av intäkterna på området. SAAB AB beställer uppdrag från hela FOI:s bredd från CBR-skydd för Gripen-systemet till tester av vapensystem. FOI har under 2010 bland annat stöttat Svensk Kärnbränslehantering AB med kontextanalys avseende utveckling av fysiskt skydd för det nya fartyget "Sigyn 2". Detta resulterade i att belysa de olika sammanhang fartyget verkar i för att öka förståelsen för Sigyns verksamhet och roll inför kommande utvecklingsprojekt. Samarbetet kommer att fortsätta under 2011 med vidare kontextanalys, behovsanalys och validering.

4.2.6 Utländska kunder

Marknadsområdet omfattar uppdrag från utländska statliga och privata aktörer. Verksamheten genomförs dels under offentligrättsliga, dels under civilrättsliga (tjänsteexport) avtal. I de förra fallen sker detta ofta i nära anslutning till FOI:s verksamhet inom ramen för internationella samförståndsavtal (se avsnitt 4.1.2.3). Uppdragen är till nytta för det svenska försvaret då dessa kan bidra till att finansiera viktiga kompetensområden för försvaret. Uppdragen bidrar därutöver till att vidga och fördjupa FOI:s kontakter med utländska forskningsorganisationer både inom försvarssektorn och inom den civila sektorn. FOI:s forskningsuppdrag kan fungera som "dörröppnare" för svenskt näringsliv i landet, både för militära och civila produkter. Denna typ av samverkan sker i enlighet med regleringsbrevet och samverkansavtalet mellan Försvarsexportmyndigheten och FOI. Vid marknadsinsatser mot andra länder ska hänsyn tas till Försvarsmaktens, FMV:s och i Sverige baserad industris prioriteringar.

4.2.7 Forskningsfinansiärer

Marknadsområdet Forskningsfinansiärer omfattar verksamhet som erhålls i öppet utlysta program, finansierade av externa forskningsfinansiärer. Ansökan sker i konkurrens med andra aktörer, ofta på internationell nivå, vilket ställer krav på såväl kvalitet som relevans. Forskningen utförs i de flesta fall i nära samverkan med forskargrupper från universitet och högskolor samt näringsliv. Detta genererar bland annat värdefulla nätverk för andra uppdragsgivare såsom exempelvis Försvarsmakten

FOI är idag en etablerad civil forskningsaktör, såväl nationellt som inom EU, inom områdena säkerhet och krisberedskap, flygteknik, klimat och delar av informations- och kommunikationsteknik (IKT). Genom sin långa tradition av forskning för det svenska försvaret har FOI en mycket god domänkunskap inom stora delar av dessa områden och har lyckats positionera sig väl i de forskningsprogram som lanserats såväl nationellt som internationellt. Till exempel placerar sig FOI som den åttonde svenska aktören i storleksordning när det gäller forskningsanslag från EU:s sjunde ramprogram, FP7.

Inom *säkerhets- och krisberedskapsområdet* har under året arbetet inriktats mot att starta eller vidareutveckla ett antal excellenscentra där FOI kan samverka med universitet och högskolor, näringsliv och slutanvändare. FOI ingår bland annat i den av Linköpings Universitet ledda strategiska forskningssatsningen *Security Link*. Kopplat till denna miljö är institutcentrat *FOCUS* och forskarskolan *Forum Securitatis* som båda leds av FOI. Inom CBRNE-området deltar FOI i *The European CBRNE Center* vid Umeå Universitet.

Inom EU:s sjunde ramprogramms programområde säkerhetsforskning (FP7-SEC) befäste FOI under året sin ställning som en av de allra viktigaste aktörerna i Europa. Under året initierades sex projekt med FOI-medverkan från EU:s säkerhetsforskningsprogram, och ytterligare tio förväntas starta under 2011. För första gången står FOI som koordinator för ett stort så kallat integrationsprojekt – *CONTAIN* inom containersäkerhet med en budget på cirka 150 mnkr. Detta är ett av många exempel på att säkerhetsarbete på hög systemnivå har visat sig vara ett särskilt starkt område för FOI. Inom säkerhetsforskningsområdet har även uppbyggnaden av verksamhet beträffande explosivämnen fortsatt med gott resultat. Två nya EU-projekt har tillkommit under året, *PREVAIL* och *EMPHASIS*, vars syfte är att försvåra, respektive upptäcka tillverkning av improviserade explosivämnen och bomber.

Inom *flygområdet* bedrivs verksamheten ofta i nära samarbete med svensk flygindustri. Genom att dessutom delta i EU:s ramprogram samt Clean Sky, ett av de nya så kallade Joint Technology Initiatives som genomförs i EU:s regi, kan avsevärda synergieffekter uppnås. Detta åstadkoms dels genom att kompletterande finansiering av den svenska forskningsinsatsen erhålls från EU, dels genom att FOI får tillgång till forskningsresultat framtagna av andra projektpartners. Exempel där FOI deltar inom Clean Sky initiativet är *Smart Fixed Wing Aircraft*, ett projekt som leds av Airbus och SAAB och är inriktat mot att reducera bränsleåtgång och utsläpp.

Inom EU:s ramprogramområde ICT¹³ har FOI under tre år koordinerat ett projekt (*PROMETHEUS*) som utvecklar metoder för automatiserad upptäckt av anomalier i till exempel bild- eller ljudmaterial från övervakningssystem. Under 2010 har även projektet *Controlled Information Security*, som bedrivs på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, gått in i en avslutningsfas. Målet med projektet är att förbättra organisationers förmåga att nå en tillräcklig informationssäkerhetsnivå och att kunna visa på ett strukturerat sätt hur säkerhetsnivån är definierad och hur den uppnås.

Civila forskningsprogram ger även väsentliga möjligheter och verktyg för att utveckla medarbetare och organisation. Ett tydligt exempel på detta är ett antal av VINNOVA finansierade forskningsprojekt med genusprofil. Sedan 2009 har projektet *Förändring och Genus i FOCUS* drivits. Det syftar till ökad jämställdhet och att öka medvetenheten om genusfrågor i organisationen (se avsnitt 6.2.3.). Ett annat exempel fokuserat på individuell utveckling är VINNOVA:s VINNMER-program, varifrån två kvinnliga FOI-

¹³ Information and Communication Technology

forskare har fått medel att meritera sig vetenskapligt genom att vara gästforskare i nya forskningsmiljöer.

Den forskningsfinansierade verksamheten ger även stora möjligheter för Försvarmakten och andra svenska aktörer inom försvar och säkerhet att säkra tillgång till, utveckla och nyttiggöra kompetens från civil forskning. Omvänt gäller att de projekt som genomförs ger goda möjligheter för institutet att bidra till samhällsnytta genom att nyttiggöra resultat och kompetens i sektorer utanför försvarssektorn. Speciellt i samverkan med aktörer som EU finns goda möjligheter att tydligt etablera svenskt kunnande och stärka svenska företag på den europeiska marknaden.

5 Organisationsstyrning

5.1 Effektivitet och god hushållning

Mål 5 i regleringsbrev

Effektivitet och god hushållning

Totalförsvarets forskningsinstitut ska genom resultatindikatorer, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning. Av redovisningen ska om möjligt framgå en jämförelse med de två senast föregående åren. Utvecklingen ska analyseras och kommenteras.

I enlighet med inriktningen i Försvarsförvaltningsutredningen har FOI vid utgången av 2008 anpassat verksamheten till minskad beställningsvolym från försvaret. Mot bakgrund av detta redovisas effektivitet och god hushållning i FOI:s kärnverksamhet med forskningsanläggningar samt FOI:s centrala lednings- och stödverksamhet med hjälp av nedanstående mätetal.

- personår i kärn- respektive centrala lednings- och stödverksamhet,
- debiterings- och forskningsgrad,
- centrala overheadkostnader och
- normal- respektive medeltimpris.

Dessa mätetal är beroende av varandra och måste analyseras i ett sammanhang för att få en rättvisande bild beträffande utvecklingen av effektivitet och god hushållning.

Av nedanstående avsnitt framgår att FOI under 2010 med oförändrade normaltimpriser ökat antal personår såväl i extern forskningsverksamhet som i internt finansierad forskningsnära verksamhet, som bland annat inrymmer strategisk kompetensutvecklande verksamhet. Kostnaderna för central OH-verksamhet ligger samtidigt stabilt på en acceptabel nivå, enligt FOI, i förhållande till omsättningen.

FOI bedömer därmed att verksamheten under året har bedrivits effektivt och med god hushållning.

5.1.1 Kärnverksamheten¹⁴

En årlig minskning av antalet verksamma personer med kärnkompetens under såväl 2008 som 2009 har lett till ett behov av rekrytering på grund av fortsatt stark efterfrågan av FOI:s tjänster. För att möta denna efterfrågan har rekryteringar genomförts som lett till att antalet personer i kärnverksamheten har ökat under 2010, se avsnitt 6.2.2.

Av nedanstående tabell framgår att produktionen i kärnverksamheten under 2010 har bedrivits av personer som redovisat timmar motsvarande 703 personår jämfört med 760 personår under 2007, vilket innebär en minskning med 57 personår eller med 7 procent. I jämförelse med utfall 2009 innebär det dock en ökning om 24 personår.

¹⁴ Med kärnverksamhet menas den verksamhet som bedrivs på FOI:s forskningsavdelningar och i ringa omfattning på avdelningen för Forskningsstöd.

	2010	2009	2008	2007
Personår i kärnverksamhet	703	679	708	760

Fram till slutet av 2008 arbetade 34 assistenter/sekreterare i stödverksamheten på forskningsavdelning. Efter omorganisation tillhör denna grupp central stödverksamhet, se nedan.

5.1.2 Central lednings- och stödverksamhet ¹⁵

Av nedanstående tabell framgår att central lednings- och stödverksamhet under 2010 bedrivits av personer som redovisat timmar motsvarande 132 personår jämfört med 135 under 2007, vilket innebär en minskning med 3 personår eller med 2 procent.

	2010	2009	2008	2007
Personår i central OH-verksamhet	132	131	129	135

Under 2010 har antalet personår i central lednings- och stödverksamhet endast ökat med ett personår jämfört med 2009 trots att assistenter och sekreterare tillfördes central stödverksamhet under sista kvartalet 2008. FOI valde att under 2009 inte tillsätta vissa tjänster i avvaktan på resultatet av den utredning av försvarets stödverksamhet som påbörjades under 2008. Dessa tjänster motsvarar ett behov av kompetensväxling genom nyrekryteringar mot bakgrund av nya krav från kärnverksamheten.

5.1.3 Anpassning av lokaler och forskningsanläggningar

FOI har fasta kostnader, främst för personal, men också för lokaler och forskningsanläggningar. Lokalbeståndet, inklusive forskningsanläggningar, har under tidigare år kontinuerligt anpassats till FOI:s framtida behov. Sammantaget har vidtagna åtgärder medfört att lokalkostnaderna minskat med ca 22 mnkr jämfört med 2007. Jämfört med 2009 ligger lokalkostnader på samma nivå, ca 121 mnkr.

5.1.4 Debiterings- och forskningsgrad på forskningsavdelning

FOI använder sedan flera år tillbaka debiteringsgrad för att följa effektiviteten i forskningsavdelningarnas produktion. **Debiteringsgraden** mäter andelen externt debiterade timmar¹⁶ av det totala antalet arbetade timmar i kärnverksamheten. Här ingår endast timmar som genomförs av FOI-anställd personal, medan inhyrd personal inte kan ingå på grund av att de aldrig för tid i projekten. Detta mått påverkas således av att FOI har köpt kompetens till projekten externt för att klara åtagandet mot kund.

FOI har ändå valt att använda detta mått som är stabilt över tiden som ett uttryck för effektivitet. Måttet har fördelen att det är etablerat och att det används internt inom FOI som underlag och jämförelse i budget-, uppföljnings- och VP-processen, samt att det ger en god transparens i verksamhetens olika delar.

¹⁵ Med central lednings- och stödverksamhet menas central OH-verksamhet.

¹⁶ I antal debiterbara timmar ingår även nedlagda timmar i FOI:s forskningsanläggningar.

I det **totala antalet arbetade** timmar på forskningsavdelningarna ingår också timmar i annan verksamhet, som inte direkt debiteras extern kund. Det är bland annat **lednings- och stödverksamhet**, som exempelvis forskningsledning och verksamheter som tillgodoser särskilda säkerhetskrav och andra krav som externa aktörer ställer. Ytterligare exempel på detta är föreståndarverksamhet respektive miljö- och jämställdhetsarbete. I så kallad **forskningsnära verksamhet** ingår även det totala antalet arbetade timmar. Hit räknas exempelvis satsningar på ny forskning med förväntad framtida finansiering, vilka är nödvändiga i en forskningsorganisation för att möta kundernas behov i framtiden. Som exempel på forskningsnära verksamhet kan nämnas kundkontakter, tidigt offertarbete, individuell kompetensutveckling och strategisk kompetensuppbyggnad. Mot bakgrund av dessa satsningar har FOI i budgetarbetet som mål att forskningsavdelningarnas genomsnittliga debiteringsgrad ska ligga runt 75 procent.

En fördel med FOI:s definition av debiteringsgrad är möjligheten att bättre kunna styra balansen mellan forskarnas arbete mot extern kund och kompetensutvecklande verksamhet. Det är en strategisk fråga såväl för den enskilde forskaren som för organisationen att utrymme ges för kompetensutveckling, vilket är nödvändigt för en forskningsorganisations långsiktiga fortlevnad.

För att beskriva denna balans kompletteras tidigare års redovisning av debiteringsgrad med forskningsgrad, vilket innebär att timmar i forskningsnära verksamhet ingår. Ovan beskrivna strategiska satsningar för att möta kundens framtida behov skulle därför kunna betraktas som debiterbar. Mot denna bakgrund ger forskningsgraden en mer korrekt bild av den verksamhet FOI bedriver mot extern kund. FOI:s forskningsgrad är då mer jämförbar med debiteringsgraden i andra tjänsteproducerande organisationer.

Som framgår av nedanstående tabell ligger den genomsnittliga debiteringsgraden på FOI:s forskningsavdelningar högt även 2010, över 77 procent, och har ökat med 0,5 procentenheter i förhållande till 2007. Jämfört med 2009 har debiteringsgraden på forskningsavdelningarna dock minskat med 0,9 procentenheter. FOI ledning har under 2010, i enlighet med styrelsens intentioner, prioriterat ovan beskrivna satsningar i kompetensutveckling, vilket framgår av att andelen forskningsnära verksamhet ökar mellan 2009 och 2010 med 1,6 procentenheter. Tabellen visar även att forskningsgraden stadigt ökat fr.o.m. 2007. Detta visar på effektivitet i verksamheten, eftersom återstoden upp till 100 procent, d.v.s. andelen ledning och stöd har minskat.

	2010	2009	2008	2007
Debiteringsgrad på <u>forsknings</u> -avdelningarna	77,2%	78,1%	75,4%	76,7%
Andel forskningsnära verksamhet, ex.vis. satsningar i strategiska internt finansierade projekt på <u>forsknings</u> -avdelningarna	11,0%	9,4%	7,5%	7,0%
Forskningsgrad <u>forsknings</u> -avdelningarna	88,2%	87,5%	83,0%	83,8%

5.1.5 Debiteringsgrad för FOI totalt

FOI följer även debiteringsgraden för FOI totalt. Detta måttal visar andelen forskartimmar av det totala antalet arbetade timmar på FOI, se tabell nedan. Till skillnad mot beräkning av debiteringsgrad på forskningsavdelning, ingår då även

nedlagda timmar i central OH-verksamhet¹⁷ i totalt arbetade timmar. FOI har en intern styrmodell som innebär att centralt tillhandahållna administrativa och tekniska stödtjänster¹⁸ samt lokaler efterfrågas i årlig dialog mellan avdelningarna och myndighetsledningen inför kommande års verksamhet. Genom denna modell pågår en ständig anpassning av kostnaderna till denna efterfrågan.

Av nedanstående tabell framgår att debiteringsgraden på FOI har minskat med 0,4 procentenheter jämfört med 2009 och med 0,2 procentenheter i förhållande till 2007. Tabellen visar även utvecklingen av forskningsgraden på FOI totalt mot den bakgrund som redovisats i avsnitt 5.1.4. Av tabellen framgår att forskningsgraden har ökat även på FOI-nivå. Detta visar på effektivitet, eftersom återstoden upp till 100 procent, dvs. andelen ledning och stöd, har minskat.

	2010	2009	2008	2007
Debiteringsgrad på FOI <u>totalt</u>	65,0%	65,4%	63,8%	65,2%
Andel forskningsnära verksamhet ex.vis. satsningar i strategiska internt finansierade projekt på FOI <u>totalt</u>	9,3%	8,1%	6,5%	6,0%
Forskningsgrad på FOI <u>totalt</u>	74,3%	73,5%	70,4%	71,3%

5.1.6 Utveckling av FOI:s centrala OH-kostnader

FOI har valt att redovisa utvecklingen av centrala OH-kostnader i förhållande till omsättningen för att kunna följa effekten av genomförda anpassningar av stödverksamheten utifrån forskningens krav, se ovan.

Nedanstående tabell visar utvecklingen av FOI:s centrala OH-kostnader i löpande prisläge. I begreppet centrala OH-kostnader ingår kostnader för central ledning och administration som exempelvis personal-, juridik-, ekonomi- och IT-verksamhet.

	2010	2009	2008	2007
Centrala OH-kostnader (löpande prisläge)	129 488	125 899	120 557	116 943
Centrala OH-kostnader i procent av totala intäkter enligt RR	12,1%	11,7%	11,3%	10,3%
	1 066 321	1 079 941	1 065 499	1 136 508
KPI	-4,0%	-1,8%	-0,9%	0,0%
Utveckling av centrala OH-kostnader prisläge 2007	124 283	123 658	119 480	116 943

*) Externa intäkter 2007 1 192 651 reducerade med 56 143 tkr, bidrag från FM för avvecklingskostnader (nedskrivning restvärden Bromma) 56 143 tkr.

¹⁷ Följer Ekonomistyrningsverkets definition av OH-kostnader. Här ingår timmar i förvaltningsverksamhet på central nivå och myndighetsledning.

¹⁸ Om FOI skulle välja att redovisa debiteringsgraden på ett annat sätt, genom att även räkna timmar inom huvuddelen av den forskningsnära verksamheten samt tekniska stödtjänster, exempelvis fältservice och verkstad som debiterbara, ökar debiteringsgraden under 2010 med 10,1 procentenheter till 75,1 procent.

Av tabellen¹⁹ framgår att de centrala OH-kostnaderna ligger på en något högre procentuell nivå i förhållande till 2009. Detta förklaras av att intäkterna²⁰ minskat något och att centrala OH-kostnader ökat jämfört med 2009 mot bakgrund av ovan beskriven omorganisation och kompetensväxling i den centrala stödverksamheten, se avsnitten 5.1.1. och 5.1.2.

Tabellen visar att medan intäkterna 2010 jämfört med 2007 har sjunkit med 70 187 tkr, har de centrala OH-kostnaderna under samma period ökat från 116 943 tkr till 129 488 tkr, dvs. med 12,5 mnkr. Mot bakgrund av ovan beskrivna omorganisation, som ledde till att sekreterarna tillfördes den centrala stödverksamheten, samt beskrivna behov av kompetensväxling från forskningsavdelningarna får detta betraktas som normalt. Stödverksamheten måste ha resurser som motsvarar de krav som ställs och som behövs för att sköta FOI effektivt och i enlighet med gällande lagstiftning.

För att nå jämförbarhet med 2007 har FOI:s OH-kostnader i ovanstående tabell räknats om med konsumentprisindex utgående från fastställda tal i december varje år (-4,0 procent, -1,8 procent, respektive -0,9 procent för 2010, 2009, respektive 2008). De centrala OH-kostnaderna 2010 har, jämfört med utfall 2007, endast ökat med 7,3 mnkr vid en sådan jämförelse.

5.1.7 Utveckling av FOI:s externa timpriser

Som ett komplement till övriga mått som mäter effektivitet, speciellt debiteringsgraden i kärnverksamheten, använder FOI utveckling av externa timpriser. Priserna ska vara på en rimlig nivå och täcka FOI:s självkostnader på lång sikt.

Priserna är fastställda mot bakgrund av att god balans ska råda mellan uppdrag åt extern kund och strategisk kompetensutveckling på sikt. En risk med måttet som uttryck för effektivitet är exempelvis att överskott som genereras inte enbart är positivt för verksamheten. Det är ofta tecken på att nödvändig kompetensutveckling, som timpriset ger utrymme till, inte har kunnat äga rum.

Det externa timpriset för FOI:s personal fastställs av generaldirektören inför varje verksamhetsår mot bakgrund av den allmänna kostnadsutvecklingen, och avgiftsförordningens krav på att avgifterna långsiktigt ska täcka FOI:s kostnader fullt ut. Som ett led i prissättningen placeras FOI:s personal i kategorier efter lönespann. FOI använder olika timpriser vid debitering av extern kund, normal-, anslags-, OA- och EU-pris.

Vid prissättning av projekt i anslagsverksamheten, EU-projekt och andra projekt finansierade av bidrag anpassas priset till de krav kunden ställer. Olika timpriser tas således fram för anslags- och OA²¹-verksamheten inför varje år och såväl EU-projekt som anslagsverksamheten stäms av mot verkliga kostnader för genomförandeåret.

¹⁹ Jämfört med årsredovisningen 2009 har OH-kostnader för 2007, 2008 respektive 2009, som uppgick till 125 899 tkr, 120 557 tkr respektive 116 943 tkr justerats med ytterligare kostnader motsvarande 17 390 tkr, 18 643 tkr respektive 22 335 tkr.

²⁰ Intäkter enligt RR 2007 har reducerats med 56 143 tkr för bidrag från FM för avvecklingskostnader.

²¹ Operationsanalytiker placerade vid Försvarmakten.

Nedanstående tabell visar utvecklingen av FOI:s normaltpriser från 2007 till 2010. För att nå jämförbarhet med 2007 har timpriserna räknats om med konsumentprisindex på det sätt som beskrivs ovan.

Normaltimpris (prisläge 2007)				
Kategori	2010	2009	2008	2007
1	1 248	1 277	1 288	1 300
2	1 152	1 179	1 189	1 200
3	1 017	1 041	1 051	1 060
4	873	894	902	910
5	720	737	743	750
6	576	589	595	600

Mellan 2007 och 2010 har ingen timprishöjning genomförts. Som framgår har den reella timprispförändringen mellan 2009 och 2010 inneburit en minskning av timpriset i samtliga kategorier med ca 2,3 procent och mellan 2007 och 2010 med 4 procent, vilket visar på effektivitet i verksamheten.

Ett annat sätt att visa effektivitet i verksamheten är medeltimprisets utveckling. Medeltimpriset är det sammanvägda resultatet av medarbetarnas inplacering i kategorier och timpriset för arbetad tid i de olika verksamheterna. I tabellen nedan visas medeltimprisets utveckling tillsammans med utfall av arbetade timmar i extern verksamhet per kategori i procent.

Medeltimpris (prisläge 2007)				
Kategori	2010	2009	2008	2007
1	5%	6%	6%	4%
2	11%	16%	16%	13%
3	23%	24%	23%	24%
4	42%	34%	33%	34%
5	19%	18%	20%	24%
6	0%	1%	1%	1%
Medeltimpris	901	946	950	938

Mellan 2007 och 2010 har medeltimpriset i reella termer sjunkit med 37 kr och jämfört med 2009 med 45 kr. Som framgår av ovanstående tabell har arbetad tid i debiterbar verksamhet minskat i kategorierna 2 och 3 respektive ökat i kategori 4, jämfört med tidigare år, vilket sammanlagt leder till att medeltimpriset sjunker.

5.2 Publicitet och varumärke

FOI får höga betyg av sina kunder på de flesta frågor som mäts i de kundnöjdhetsmätningar som hittills genomförts var tredje år. Den senaste gjordes 2008, och har redovisats i årsredovisningarna för 2008 och 2009. För övriga intressentgrupper mäts publicitet, varumärke och renommé på några olika sätt.

FOI analyserar löpande publicitet genom mediebevakning och en årsanalys. Under 2010 förekom FOI i 1 087 artiklar i tryckt press, 1 138 artiklar i digitala kanaler och 165 etermedieinslag. Motsvarande siffror för 2009 var 950 pressartiklar, 952 digitala artiklar och 51 etermedieinslag. 2008 förekom FOI i 1 100 tryckta artiklar, 1 659 webbartiklar. Uppgifter om etermedier finns inte för 2008

De dominerande ämnesområdena 2010 var terrorism, säkerhetspolitik och försvaret. Några större händelser där FOI-forskare hade framträdande kommenterande roller var terrordådet i Stockholm, Wikileaks, Afghanistan, konflikten Syd/Nordkorea och höjd terrorberedskap. FOI:s forskare har vanligt vis haft en kommenterande expertroll och i publiciteten förekom talespersoner i 65 procent av artiklarna. Andel talespersoner 2009 var 50 procent och 2008 57 procent.

Total räckvidd för den samlade uppmätta publiciteten 2010 var 155 miljoner kontakter. 2009 var räckvidden 98 miljoner (inklusive etermedia) och 106 miljoner 2008 (exklusive etermedia). För det detaljstuderade urvalet 2010 om 515 tryckta artiklar (av 1 087 totalt) var det bedömda annonsvärdet av publiciteten 14 mnkr.

Under 2009 och 2010 har enklare varumärkesmätningar gjorts bland läsare av Ny Teknik. Mönstret från kundnöjdhetsmätningarna återkommer. Ny Teknicks läsare har en hög kännedom om FOI:s varumärke, 80 procent (76 procent 2009). Medelvärdet bland de olika företagen och organisationerna var 43 procent (49 procent 2009). Av respondenterna 2010 angav 45 procent spontant *forskning* som det de associerar till varumärket. Därefter kom *försvaret och försvarsforskning* (37 procent), *konsulttjänster* (4 procent) och *utveckling* 3 procent. De 80 procent av respondenterna som hade spontan kännedom om varumärket fick välja ett omdöme om vad de förknippar det med. De vanligaste svaren var *Trovärdig* 40 procent (33 procent 2009), *Kvalitet* (11 procent) och *Effektiv* (8 procent). 31 procent svarade Vet ej. Slutsatsen av mätningen är att varumärket FOI är starkt i denna målgrupp, men att kunskapen om vad FOI faktiskt gör är begränsad.

5.3 Övrig åiterrapportering

Enligt Förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap ska FOI värdera och sammanställa en risk- och sårbarhetsanalys. Analysen ska lämnas till Regeringskansliet med kopia till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vid samma tidpunkt som inlämnandet av årsredovisningen.

Redovisningen presenteras i rapport med beteckning FOI-R-3051.

Enligt regeringsbeslut M2008/4821/H, Riktlinjer för myndigheters redovisning av miljöledningsarbete, ska statliga myndigheter årligen, i samband med årsredovisningen, senast den 22 februari, redovisa sitt miljöledningsarbete till sitt sakdepartement (Försvarsdepartementet) samt Naturvårdsverket. Redovisningen ska undertecknas av myndighetens chef.

Redovisningen presenteras i rapport med beteckning FOI-R-3151-SE.

6 Medarbetare

6.1 Kompetensförsörjning

Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen ska det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål.

FOI har under 2010 verkat för att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. De främsta hörnstenarna har varit rekrytering, utveckling av kompetens och arbetsmiljöfrämjande åtgärder. FOI bedömer att de vidtagna åtgärderna bidragit till att institutet dels kunnat möta upp efterfrågan på kort sikt, dels stärkt det tekniskt vetenskapliga kunnandet och domänkunskapen.

6.1.1 Rekrytering

Rekryteringsprocessen har under året utvecklats ytterligare mot en kompetensbaserad och kvalitetssäkrad rekrytering. Ett led i detta har bland annat varit framtagandet av en ny arbetsprocess för rekrytering. FOI:s bedömning är att processen skapat tydligare kravprofiler, dels baserade på verksamhetens behov, dels baserade på ett standardiserat urvalsförfarande som minimerar risken för diskriminering. FOI har rekryterat 87 personer under 2010 (64 personer under 2009 och 59 personer under 2008). Sammanfattningsvis bedöms rekryteringssituationen som tillfredsställande, både vad gäller antal sökande och och den efterfrågade kompetensen.

I den årliga företagsbarometer som Universum utför, där de mest ideala arbetsgivare för skilda yrkesgrupper rankas, hamnade FOI i år på en 56:e placering bland kategorin civilingenjörer. Detta ska jämföras med 2009 då FOI låg på en 34:e placering, respektive 2008 då FOI låg på en 35:e placering. Betygssänkningen föranledde myndigheten att under året tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att tydliggöra FOI:s styrkor som arbetsgivare och kommunicera dem.

6.1.2 Utveckling av kompetens

FOI är en kunskapsorganisation vars verksamhet går ut på att skapa ny kunskap som kan tillämpas för kundernas behov. Verksamheten utförs via uppdrag, vilka oftast är organiserade i tillämpningsnära och tvärvetenskapliga projekt. Utvecklingen av medarbetarnas kompetenser sker i huvudsak genom de forskningsprojekt uppdragsgivarna beställer. I viss omfattning initieras även projekt för att förnya kompetensen inom områden där FOI bedömer att efterfrågan hos potentiella kunder kan öka eller skapas.

FOI har under 2009 och 2010 prioriterat kompetenssatsningar med inriktning mot utvecklingsprojekt som förväntas leda till framtida finansiering. Områdena har varit forskningsstödande utbildningar, kompetensbevarande satsningar samt projekt för

banbrytande strategiska projekt. Under 2010 utnyttjades medel för drygt 42 mnkr för dessa kompetenssatsningar, vilket ska jämföras med drygt 29 mnkr under 2009.

FOI arbetar strategiskt med kartläggning av kompetenser inom olika kompetensområden. En översyn av kompetensområdena sker varje år.

En verksamhet med stark kompetensutvecklingsgrad är de så kallade strategiska forskningskärnorna, som utgörs av framtidsinriktad egeninitierad forskning, finansierad av Försvarsmakten. Satsningarna inom de strategiska forskningskärnorna syftar till att bygga upp nya kompetensgrupper som kan finna nya kunder, ta upp verksamheter som bedöms ha en högre grad av risksatsning, stärka FOI:s externa nätverk och inte minst åstadkomma en strategisk förnyelse och dynamik i försvarsforskningen. Verksamheten inom de strategiska forskningskärnorna har under 2010 fångat upp och värderat ny kunskap som växer fram på forskningsfronten samt ökat intresset och engagemanget hos potentiella kunder och samarbetspartners för strategisk forskning vid FOI. Därutöver har verksamheten stärkt FOI:s externa forskningsnätverk mot forskningsvärlden inom och utom landet och engagerat andra forskningsaktörer i FOI:s verksamhet

Myndigheten har under 2010 haft 25 adjungerade professorer och lektorer på universitet och högskolor (2009 var antalet 26 och 2008 var antalet 32). Detta har ur ett kompetensutvecklingsperspektiv gagnat verksamheten genom utbyte av kunskap och vitaliserande nätverksbyggande.

Övrig kompetensutveckling har skett via återkommande internutbildningar samt via deltagande i nationella och internationella kurser, konferenser, seminarier och nätverk. Internutbildningar som hållits under året är introduktionsutbildningar, projektledarutbildningar, affärsutveckling, systematiskt arbetsmiljöarbete och vetenskapligt skrivande.

Ledningsgrupper på såväl myndighetsnivå som avdelningsnivå har under året påbörjat ett omfattande utvecklingsprogram. Programmet är behovsanpassat utifrån respektive ledningsgrupps behov och syftar till att utveckla såväl deltagarnas ledarskapskompetens som individperspektivet samt dynamiken i teamet.

I syfte att på bästa sätt utnyttja medarbetarnas kompetenser har FOI infört ett resursplaneringssystem. Vidare har FOI under året arbetat fram nya riktlinjer för lönekriterier som bättre motsvarar de prestationsbedömningar som utvecklar FOI:s mål och uppgifter.

6.1.3 Arbetsmiljöfrämjande åtgärder

FOI följer regelbundet upp arbetsmiljön bland sina anställda, bland annat via medarbetarundersökningar och utvecklingssamtal. Under året har åtgärder vidtagits med anledning av den medarbetarundersökning som genomfördes under 2009. Det löpande arbetet med att skapa bra strukturer kring utvecklingssamtalen har fortsatt under 2010. Riktlinjer, frågebatteri och handlingsplan har beslutats och utbildningar för alla chefer har genomförts. FOI:s mål är att alla tillsvidareanställda medarbetare ska ha genomfört utvecklingssamtal under verksamhetsåret.

FOI värnar om medarbetarnas hälsa genom att erbjuda en friskvårdstimme i veckan. Under året har FOI utfört en friskvårdsutredning med målet att öka de anställdas

nyttjandegrad av friskvårdstimmen. Resultatet har bland annat lett till att institutet planerar att införa en webbaserad friskvårdsportal där varje medarbetare själv kan välja och boka sina friskvårdsaktiviteter utifrån tilldelad friskvårdspeng.

6.2 Personalstatistik²²

6.2.1 Anställda

Anställda	2010	2009	2008
Antal tillsvidareanställda	971	928	940
Antal tjänstlediga eller arbetsbefriade	35	47	59
Andel anställda över 55 år (%)	21	24	25
Andel anställda mellan 35 och 55 år (%)	61	59	58
Andel anställda under 35 år (%)	18	17	18
Medelålder	45,8	46,3	45,4
Andel anställda disputerade inom kärnkompetens (%) ¹	44		

¹ Uppgifter för 2008 och 2009 saknas

Antalet tillsvidareanställda har under året ökat med 43 anställda jämfört med 2009. Av de 35 personer som har slutat under året har 32 varit tjänstlediga och 3 arbetsbefriade på grund av arbetsbrist. 2009 var 40 tjänstlediga och 7 arbetsbefriade på grund av arbetsbrist och 2008 var 39 tjänstlediga och 20 arbetsbefriade på grund av arbetsbrist. Antalet tillsvidareanställda i tjänst har således ökat till 936 anställda 2010 jämfört med 2009 (881 anställda) och 2008 (881 anställda).

Medelåldern på FOI har under treårsperioden legat kring 46 år. Andelen anställda över 55 år har minskat från 25 procent 2008 till 21 procent 2010, samtidigt som andelen anställda mellan 35 och 55 år har ökat från 58 procent till 61 procent.

6.2.2 Funktionsindelning

Funktion	Män			Kvinnor			Totalt			Procent		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Ledning	23	27	26	10	12	13	33	39	39	3,4	4,2	4,1
Kärnkompetens	574	554	561	163	149	143	737	703	704	75,9	75,8	74,9
Stödkompetens	68	72	78	84	77	89	152	149	167	15,7	16,1	17,8
Ej klassade	30	24	19	19	13	11	49	37	30	5,0	4,0	3,2
TOTAL	695	677	684	276	251	256	971	928	940			

Totalt har FOI under året ökat antalet anställda med 43 personer till 971. Personal i ledningsbefattning har minskat med 6 anställda, medan kärnkompetensen och stödkompetens har ökat med 34 respektive med 3 anställda.

²² Personalstatistik anger värden per 31/12 för samtliga år.

6.2.3 Jämlikhet och jämställdhet

För att vara en attraktiv arbetsplats har FOI sedan 2009 genomfört ett Vinnova-finansierat forskningsprojekt tillsammans med Centrum för genusvetenskap vid Uppsala universitet, kallat *Förändring och Genus i FOCUS*. Projektet syftar till ökad jämställdhet och till att öka medvetenheten om genusfrågor i organisationen. Projektet ska dels, genom vetenskapliga studier, öka kunskapen om genusrelaterade handlingsmönster, uppfattningar och processer i en teknikorienterad forskningsmiljö, dels initiera processer för att förändra tankemönster och handlande som kan verka hämmande på innovationsförmågan i organisationen. Projektet utförs inom ramen för en avdelning på FOI. Vid avdelningen är 14 procent av medarbetarna kvinnor, vilket motsvarar andelen kvinnor på de utbildningar FOI främst rekryterar från. Förhoppningen är att resultaten från arbetet ska kunna användas på hela FOI, till exempel genom förbättrat arbetsmiljöarbete, gemensamma utbildningar, i intervjuteknik, marknadsföring mot högskolor, mall för platsannonser och i utveckling av projektledarrollen.

Kvinnor på FOI i procent	2010	2009	2008
Andel kvinnor totalt på FOI	28	27	27
Andel kvinnor inom kärnkompetens	22	21	20
Andel disputerade kvinnor av totalt disputerade ¹	19		
Andel chefer som är kvinnor ²	30	31	33
Andel projektledare som är kvinnor ³	22	18	20

¹ Uppgifter för 2008 och 2009 saknas

² innefattar samtliga chefer med personalansvar; avd.chefer, enh.chefer och inst.chefer

³ innefattar samtliga projektledare för Anslags-, Bidrags- och Extern-projekt

Utgående från tabellen över FOI:s funktionsindelning i avsnitt 6.2.2. har andelen kvinnor ökat med 25 personer, eller 10 procent under 2010. Som andel av totalt anställda utgjorde kvinnorna 28 procent 2010. Andelen disputerade kvinnor inom kärnkompetens liksom andelen kvinnliga projektledare har legat i paritet med andelen kvinnor inom kärnkompetens. Vad gäller kategorin chefer som är kvinnor har andelen sjunkit successivt under treårsperioden, men alltjämnt legat väl i paritet med andelen kvinnor totalt på FOI.

6.2.4 Sjukfrånvaro

Återrapportering enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Sjukfrånvaro i procent samt varav sjukfrånvaro i minst 60 dagar	2010		2009		2008	
	Sjukfrånvaro i procent	varav långtids-sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i procent	varav långtids-sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i procent	varav långtids-sjukfrånvaro
Alla anställda ¹	2,2	0,8	2,1	0,9	2,5	1,3
Alla män	1,8	0,6	1,7	0,6	1,9	0,9
Alla kvinnor	3,2	1,3	3,5	2,0	4,0	2,4
Alla 29 år eller yngre	1,7	0,0	1,2	0,0	1,0	0,0
Alla män 29 år eller yngre	2,2	0,0	1,4	0,0	0,8	0,0
Alla kvinnor 29 år eller yngre	0,8	0,0	1,0	0,0	1,2	0,0
Alla mellan 30 år och 49 år	1,9	0,6	2,1	1,0	2,5	1,2
Alla män mellan 30 år och 49 år	1,3	0,3	1,4	0,5	1,9	0,9
Alla kvinnor mellan 30 år och 49 år	3,7	1,6	4,2	2,7	4,2	2,3
Alla 50 år och äldre	2,6	1,1	2,5	1,0	2,7	1,6
Alla män 50 år och äldre	2,5	1,2	1,9	0,7	2,1	1,1
Alla kvinnor 50 år och äldre	2,9	1,0	3,2	1,5	4,4	3,0

¹ Innefattar tillsvidareanställda och tidsbegränsat anställda

Den korta sjukfrånvaron 2010 har legat på i stort sett samma nivå som under 2009. Den långa sjukfrånvaron har minskat sedan 2008 och utgjorde 36 procent av sjukfrånvaron 2010. I jämförelse med staten generellt har FOI en låg sjukfrånvaro både vad gäller den korta och den långa. De åtgärder som FOI vidtagit under året för att minska sjukfrånvaron har varit att:

- genomföra kvartalsvisa uppföljningar av kort- och långtidsfrånvaro. Vid långtidsfrånvaro, eller vid korttidssjukfrånvaro vid fler än tre tillfällen, initierar närmsta chef, med stöd från personalenheten, en rehabiliteringsplan för varje enskilt fall,
- bedriva ett aktivt och systematiskt arbetsmiljöarbete, bland annat i Arbetsmiljökommittéerna och i samverkan med arbetstagarorganisationerna,
- uppföljning på arbetsplatsnivå av handlingsplanerna utifrån den medarbetarundersökning som genomfördes 2009,
- i likhet med tidigare år subventionera friskvårds- och motionsaktiviteter med både arbetstid och ekonomiska bidrag.

Den korta sjukfrånvaron på FOI 2010 har varit i stort sett på samma nivå som 2009, men cirka en procentenhet lägre än staten generellt, detta enligt Statskontorets redovisning över sjukfrånvaron i staten 2009, diarienummer 2010/43-5. I jämförelse med sektorn Försvar, i vilken FOI ingick i denna jämförelsestudie, hamnade FOI något över genomsnittet, som låg på 1,9 procent 2009. I jämförelse med sektorn Utbildning, som inkluderar samtliga utbildningsmyndigheter, hade FOI en sjukfrånvaro som låg i paritet med sektorns genomsnitt om 2,2 procent.

Ser man på ålderskategorierna för sjukfrånvaron inom FOI, har kategorin anställda som är 29 år eller yngre stigit under de tre senaste åren till en sjukfrånvaro på 1,7 procent 2010. Enligt Statskontorets redovisning låg staten i genomsnitt på cirka 1,9 procent 2009 för denna ålderskategori. Sett ur detta perspektiv ligger FOI totalt sett i linje med övriga myndigheter. Kategorin män på FOI har ökat från 0,8 procent 2008 till 2,2 procent 2010, medan kategorin kvinnor sjunkit från 1,2 procent 2008 till 0,8 procent 2010.

Sjukfrånvaron inom ålderskategorin 30 år till 49 år har sjunkit från 2,5 procent 2008 till 1,9 procent 2010. Sjukfrånvaron har minskat hos bägge könen. Männerna har en sjukfrånvaro på 1,3 procent och kvinnorna en på 3,7 procent. Staten som helhet låg i genomsnitt på en sjukfrånvaro på 2,7 procent 2009.

Inom ålderskategorin 50 år och äldre har sjukfrånvaron legat relativt konstant under treårsperioden. Inom respektive könskategori har emellertid sjukfrånvaron växlat. Männens sjukfrånvaro har ökat från 2,1 procent 2008 till 2,5 procent 2010, medan kvinnornas sjukfrånvaro har sjunkit från 4,4 procent 2008 till 2,9 procent. Jämfört med staten ligger FOI trots allt förhållandevis lågt då staten enligt Statskontorets redovisning i genomsnitt ligger på cirka 3,7 procent för denna åldersgrupp.

Långtidssjukfrånvaron som andel av sjukfrånvaron inom FOI har sjunkit de tre senaste åren. Omräknat till procent av sjukfrånvaron har långtidssjukfrånvaron sjunkit från 52 procent 2008 till 36 procent 2010. Långtidssjukfrånvaron har minskat inom samtliga ålderskategorier och könskategorier under dessa tre åren, bortsett från kategorin 29 år eller yngre som inte har haft långtidssjuka överhuvudtaget.

7 FINANSIELL REDOVISNING

7.1 Väsentliga uppgifter

Sammanställning väsentliga uppgifter 2010 (tkr, löpande priser)					
	2010	2009	2008	2007	2006
Låneram i Riksgäldskontoret (RGK)					
beviljad låneram	110 000	125 000	180 000	259 000	259 000
utnyttjad låneram	88 542	89 465	103 025	122 643	222 378
Kontokrediter i Riksgäldskontoret (RGK)					
beviljade kontokrediter	200 000	200 000	230 000	300 000	230 000
utnyttjade kontokrediter	0	0	48 303	45 186	55 367
Kostnader/intäkter räntekonto					
ränteutgifter	986	1 034	3 376	2 420	858
räntekostnader	0	0	142	82	192
Avgiftsfinansierad verksamhet					
avgiftsintäkter resultatbudget i regleringsbrev	911 700	1 005 200	964 300	1 025 000	987 500
avgiftsintäkter, utfall	824 554	894 216	890 400	1 024 668	955 299
Anslagskredit					
beviljad anslagskredit	4 374	2 808	2 830	2 142	6 216
utnyttjad anslagskredit	0	86	845	431	0
Anslagssparande					
utgående reservationer och anslagssparande	636	35	0	48	2 528
invecklat för framtida åtaganden	0	0	0	0	0
Personal					
antal årsarbetskrafter	852	858	879	967	1 087
medelantal anställda ¹⁾	951	955	977	1 082	1 210
Driftkostnader					
driftkostnader per årsarbetskraft ^{2) 3)}	1 190	1 161	1 145	1 082	994
Kapitalförändring					
balanserad kapitalförändring ⁴⁾	159 829	112 242	96 021	75 191	40 859
årets kapitalförändring	29 175	47 587	16 221	20 830	34 332

Noter till Väsentliga uppgifter

- 1) Medelantal anställda 2009 påverkas av att antalet tillfälligt anställda var fler än för jämförelseåren.
- 2) I driftkostnaderna år 2010 ingår upplösta avsättningar med 11 890 tkr, för år 2009 ingår upplösta avsättningar med 4 094 tkr, för år 2008 med 5 983 tkr, för år 2007 med 2 809 tkr, och för år 2006 med 9 658 tkr.
- 3) De stigande kostnaderna förklaras av att kostnaderna fördelas på färre antal årsarbetskrafter.
- 4) Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2010 kan det ackumulerade överskottet användas för att finansiera framtida omställningskostnader med anledning av den reformering av stödverksamheten som regeringen aviserat.

7.2 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING 2010-12-31

Intäkter/kostnader (tkr)	2010-01--12	2009-01--12
Verksamhetens intäkter		
Intäkter av anslag ¹	144 544	92 807
Intäkter av avgifter och andra ersättningar ²	824 554	894 216
Intäkter av bidrag ³	95 659	91 078
Finansiella intäkter ⁴	1 564	1 840
Summa Verksamhetens intäkter	1 066 321	1 079 941
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal ⁵	-674 622	-641 219
Kostnader för lokaler	-121 505	-120 743
Övriga driftkostnader	-205 927	-234 587
Finansiella kostnader ⁶	-1 729	-1 889
Avskrivningar och nedskrivningar ⁷	-33 363	-33 916
Summa Verksamhetens kostnader	-1 037 146	-1 032 354
Verksamhetsutfall ⁸	29 175	47 587
Transfereringar ⁹		
Erhållna medel fr mynd. för finansiering av bidrag	6 551	14 002
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	853	18 139
Lämnade bidrag	-7 404	-32 141
Summa transfereringar	0	0
Årets kapitalförändring	29 175	47 587

7.3 Balansräkning

BALANSRÄKNING 2010-12-31		
Tillgångar/Kapital och skulder (tkr) per	2010-12-31	2009-12-31
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar ¹⁰		
Balanserade utgifter för utveckling	0	225
Rättigheter och andra imm. anläggningstillgångar	1 101	97
	1 101	322
Materiella anläggningstillgångar ¹¹		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	15 430	17 459
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	84 742	72 207
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	77	576
	100 249	90 242
Varulager m.m.		
Förskott till leverantör	0	1 182
	0	1 182
Fordringar		
Kundfordringar ¹²	15 046	24 679
Fordringar hos andra myndigheter ¹³	208 697	250 162
Övriga fordringar	16	-62
	223 759	274 779
Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader ¹⁴	28 096	28 770
Upplupna bidragsintäkter ¹⁵	18 054	14 136
Övriga upplupna intäkter ¹⁶	33 022	35 188
	79 172	78 094
Avräkning med statsverket ¹⁷		
Avräkning med statsverket	-636	51
	-636	51
Kassa och bank		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret ²⁰	211 659	121 004
Kassa och bank ²¹	1 463	124
	213 122	121 128
Summa Tillgångar	616 767	565 798
Kapital och skulder		
Myndighetskapital		
Balanserad kapitalförändring	159 829	112 242
Kapitalförändring enligt resultaträkning ⁸	29 175	47 587
	189 004	159 829
Avsättningar ¹⁸		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	13 123	17 922
Övriga avsättningar	20 497	31 121
	33 620	49 043
Skulder m.m.		
Lån i R ksgäldskontoret ¹⁹	88 542	89 465
Skulder till andra myndigheter ²²	25 380	27 405
Leverantörsskulder	71 729	61 918
Övriga skulder ²³	17 226	12 838
Förskott från uppdragsgivare och kunder ²⁴	0	150
	202 877	191 776
Periodavgränsningsposter		
Upplupna kostnader ²⁵	77 874	64 219
Oförbrukade bidrag ²⁶	63 868	59 250
Övriga förutbetalda intäkter ²⁷	49 524	41 681
	191 266	165 150
Summa Kapital och skulder	616 767	565 798
Ansvarsförbindelser ²⁸	178 508	178 638

7.4 Anslagsredovisning

Anslag (ramanslag)/anslagspost/beteckning	Ingående överföringsbelopp 2010	Årets tilldelning enligt RB	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Ändring av RB enligt Regeringsbeslut ²⁾³⁾	Totalt disponibelt belopp 2010	Utfall t.o.m. 2010-12-31	Utgående överföringsbelopp 2010
Försvar och samhällets krisberedskap								
Fö 1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut								
<i>Säkerhetspolitisk och strategisk analys</i>	-270	25 331			25 331	25 061	25 347	-286
<i>Utveckling av försvar och krishanteringsförmåga</i>	444	20 310			20 310	20 754	20 075	679
Ap 1 Forskning/analysstöd för regeringens behov ¹⁾	174	45 641			45 641	45 815	45 422	393
Ap 2 Forskning inom CBRN-området	0	0			50 250	50 250	50 603	-353
Ap 4 Internationell verksamhet och exportstöd	-260	16 813			16 613	16 353	16 081	272
Summa anslag 1:9	-86	62 454	0	0	112 504	112 418	112 106	312
Internationell samverkan								
UD 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning								
<i>Kärnvapen</i>	-233	8 347				8 114	8 192	-78
<i>Biologiska vapen</i>	73	2 353				2 426	2 384	42
<i>Kemiska vapen</i>	-6	1 850				1 844	1 855	-11
<i>Rymd- och missilfrågor</i>	-8	682				674	446	228
<i>Övriga frågor</i>	3	1 042				1 045	1 012	33
<i>Vidmakthållande av grundkompetens och infrastruktur inom CBRN-området</i>	206	18 488	-35			18 659	18 549	110
<i>O fördelat</i>		522		-522		0	0	0
Summa anslag 1:6 ap. 4 ⁴⁾	35	33 284	-35	-522	0	32 762	32 438	324
SUMMA ANSLAG	-51	95 738	-35	-522	112 504	145 180	144 544	636

¹⁾ Högstbelopp om 45 641 tkr för anslagspost 1 fördelas enligt ovan, se villkor i Fö RB 2010, regeringsbeslut 8, 2009-12-10, Fö2009/2385/EPS (delvis), Fö2009/113/EPS m fl

²⁾ Av nytt regeringsbeslut 10 2010-07-01 Fö 2010/291/MFU (delvis), Fö2010/1134/ESIS (delvis) Finansiering 4 framgår att FOI tilldelas en ny anslagspost 2, Forskning inom CBRN-området motsvarande 50 250 tkr och att ramen för ap 4 Internationell verksamhet och exportstöd minskas med 200 tkr

³⁾ Enligt samma regeringsbeslut 10, 4 3 Finansiella villkor för anslag 1:9, får anslagssparande från 2009 (ap 1 och ap 4) användas för verksamhet inom det kompetensområde som anslagssparandet är hänförligt till motsvarande 3% och utnyttja anslagssparande motsvarande 3 % (1 369 tkr (ap 1), 1 508 tkr (ap 2), 498 tkr (ap 4))

⁴⁾ Enligt villkor i UD RB 2010, 2009-12-17, UF2009/83256/PLAN (delvis), ska ap 4 motsvarande 32 762 tkr fördelas enligt ovan efter att ursprungligt anslag 33 284 tkr reducerats med indragning motsvarande 522 tkr Denna indragning framgår av avsnitt 4 3 Finansiella villkor tillsammans med beslut om att inte få disponera anslagsbehållning från 2009 motsvarande 35 tkr

7.5 Tilläggsupplysningar och noter

7.5.1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (2000:605). Vid upprättandet av årsredovisningen har försiktighetsprincipen tillämpats.

Vid den löpande bokföringen under året har bestämmelserna i förordning om myndigheters bokföring (2000:606) beaktats och god redovisningssed har tillämpats. Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper är oförändrade i förhållande till föregående år.

7.5.2 Brytdag

FOI har tillämpat den 10 januari som brytdag för den löpande bokföringen i enlighet med förordningen om myndigheters bokföring (2000:606).

7.5.3 Värdering av fordringar och skulder

Kundfordringar värderas löpande under året. Detta innebär att fordringarna bokförs som osäkra kundfordringar, befarade kundförluster alternativt kundförluster vid ett antal avstämningstillfällen under året. I årsbokslutet upptagna kundfordringar har därmed värderats till de belopp som beräknas inflyta.

Som förskott från kunder har bokförts erhållna, men ännu ej upparbetade medel. Redovisning som förskott kräver att det i avtalet med kunden finns angett att FOI har rätt att erhålla förskott.

7.5.4 Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader utgörs av utgifter som bokförts och betalats under räkenskapsåret, men avser kommande räkenskapsår, främst hyror.

Som upplupna bidragsintäkter har bokförts nedlagda kostnader som inte motsvaras av erhållna bidrag. Bokföringen bygger på att skriftlig överenskommelse finns.

Intäkter för externa projekt avräknas löpande. Det innebär att intäkter motsvarande kostnaderna på de externa projekten bokförs löpande som upplupna intäkter. Värdering av de upplupna intäkterna görs i samband med månadsuppföljning, delårsrapport och årsbokslut. För prospekt gäller att samtliga upplupna intäkter nedvärderas i samband med värdering.

Upplupna kostnader utgörs av myndighetens skuld till personalen i form av outtagen semester och retroaktiva löner, inklusive sociala avgifter, och har bokförts utifrån underlag från det personaladministrativa systemet.

Som oförbrukade bidrag har bokförts från bidragsgivare erhållna, men ännu ej upparbetade medel.

I samband med del- och årsbokslut värderas intäkterna. I de fall erhållna intäkter från kund överstiger nedlagda kostnader bokförs dessa som förutbetalda intäkter.

7.5.5 Värdering av immateriella anläggningstillgångar

Under året har anskaffade immateriella anläggningstillgångar värderats till anskaffningskostnad. Som immateriell anläggningstillgång upptas anskaffningar till ett anskaffningsvärde av 500 000 kr och däröver, samt med en beräknad ekonomisk livslängd om 3 år eller längre, dock högst fem år.

Varje anläggningstillgång bedöms efter dess ekonomiska livslängd och avskrivningstiden anpassas därefter. Linjär avskrivningsmetod tillämpas i avskrivningsplanerna. Avskrivning görs från och med den tidpunkt då tillgången kan tas i bruk för avsedd verksamhet och sker månadsvis.

7.5.6 Värdering av materiella anläggningstillgångar

Under året har anskaffade materiella anläggningstillgångar värderats till anskaffningskostnad. Som anläggningstillgång upptas anskaffningar till ett anskaffningsvärde av 10 000 kr och däröver, samt med en beräknad ekonomisk livslängd om 3 år eller längre. Anskaffningar avseende datorer upptas till anskaffningsvärde av 5 000 kr och däröver, samt med en beräknad ekonomisk livslängd om 3 år eller längre.

Varje anläggningstillgång bedöms efter dess ekonomiska livslängd och avskrivningstiden anpassas därefter. Linjär avskrivningsmetod tillämpas i avskrivningsplanerna. Avskrivning görs från och med den tidpunkt då tillgången kan tas i bruk för avsedd verksamhet och sker månadsvis.

7.5.7 Uppgifter om ersättning med mera till styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, 7 kap 2 § redovisas i det följande under året utbetalda ersättningar till ledamöter i FOI styrelse, generaldirektör samt tf generaldirektör (tidigare överdirektör). Upplýsningar lämnas även om personernas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Sören Mellstig

Styrelseordförande FOI styrelse, arvode 45 tkr
Ordförande Ferrosan A/S
Ordförande Textilia AB
Ordförande i Aleris AB (avgick sommaren 2010)
Ledamot Munters AB (avgick hösten 2010)
Ledamot Dako A/S
Ledamot Trelleborg AB

Eva Lindencrona

Vice ordförande FOI styrelse, arvode 30 tkr

Styrelseledamot User Award AB

Ledamot Inspektionen för strategiska produkter – teknisk-vetenskapliga rådet

Ledamot Svenska Garteur-delegationen

Ledamot Forskarskattenämnden

Hans Hentzell

Styrelseledamot FOI, arvode 30 tkr

Styrelseledamot Fiber Optic Valley Intressentförening, Hudiksvall

Styrelseledamot Elektrumstiftelsen, Kista

Styrelseledamot IRnova AB

Styrelseledamot SICS AB

Styrelseledamot Interactive Institute AB

Styrelseledamot Viktoriainstitutet AB

Ordförande Myfab på Chalmers, KTH och Uppsala Universitet

Ordförande Imego AB

Ordförande Acreo AB

Olle Stendahl

Styrelseledamot FOI, arvode 30 tkr

Styrelseledamot Vetenskapsrådet

Styrelseledamot KI:s konsitorium (våren 2010)

Styrelseledamot Friskolan Nya Munken AB

Jan-Olof Lind

Generaldirektör, total ersättning 1 068 tkr

Styrelseledamot FOI

Ordförande forskningsdirektörsformatet, Europeiska försvarsbyrån

Ledamot Kista Science City företagsgrupp

7.5.8 Noter till RR och till BR

(Samtliga belopp är i tkr om inte annat anges. Belopp inom parentes anger värden per 2009-12-31.)

1) Intäkter från anslag hänför sig till:

- Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.		
Anslag 1:9	112 106	(59 848)
- Utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Anslag 1:6, ap. 4 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	32 438	(32 959)
Summa	144 544	(92 807)

Anslag 1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut fördelar sig enligt följande:

- Forskning/analysstöd för regeringens behov, ap. 1	45 422	(43 398)
- Forskning inom CBRN-området, ap. 2	16 081	(et)
- Internationell verksamhet och exportstöd, ap. 4	50 603	(16 450)
Summa	112 106	(59 848)

2) Intäkter av avgifter och ersättningar fördelar sig på kundkategorier enligt följande:

- Försvarsmakten	516 295	(583 598)
- Försvarets materielverk	171 860	(176 102)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	21 389	(13 392)
- Försvarshögskolan	379	(526)
- Övriga statliga myndigheter och affärsverk	24 073	(37 484)
- Övriga svenska kunder	31 277	(33 886)
- EU		(0)
- Övriga utländska kunder	59 281	(49 228)
Summa	824 554	(894 216)

Av den totala summan avgifter och ersättningar ingår avgifter uttagna i enlighet med § 4 avgiftsförordningen enligt följande:

Försäljning av rapporter/publ.	281	(334)
Intäkter av lokaler/anläggningar	1 615	(1 814)
Intäkter av utrustning	6	(0)
Resurssamordning	9 732	(9 320)
Summa	11 634	(11 468)

Tjänsteexport:

Intäkter	18 181	(11 496)
Kostnader	-15 507	(-10 116)
Summa	2 674	(1 380)

Tjänsteexporten består av projekt inom ett flertal forsknings-områden. Huvuddelen är dock inom vapen och skydd, under-vattensteknik, flygteknik samt CBRN-skydd och säkerhet. Verksamheten består främst av forskning, provning och utredning.

3) Intäkter av bidrag utgörs av

Bidrag från statliga myndigheter	46 462	(58 452)
Bidrag från privata organisationer och EU	48 775	(32 521)
Lönebidrag	422	(105)
Summa	95 659	(91 078)

4) De finansiella intäkterna fördelas enligt följande:

- Valutakursvinster	331	(442)
- Intäkter från räntekonto RGK	986	(1 034)
- Övriga ränteutgifter	247	(364)
Summa	1 564	(1 840)

5) Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal, uppgår till 432 296 tkr (409 895 tkr). Avsättning för kompetensutveckling uppgår till 0,3 procent av bruttolönesumman 1 280 tkr (1 237 tkr).

6) De finansiella kostnaderna fördelar sig enligt följande:

- Räntekostnader för investeringslån RGK	442	(682)
- Övriga räntekostnader	346	(251)
- Kostnader för dröjsmålsränta på leverantörsskulder	17	(49)
- Övriga finansiella avgifter	135	(83)
- Kursförluster av verksamhetskaraktär	789	(824)
Summa	1 729	(1 889)

7) Av-/nedskrivningarna fördelar sig enligt följande:

- Avskrivningar för lånefinansierade anläggningstillgångar	33 363	(33 916)
Summa	33 363	(33 916)

8) Verksamhetsutfall

- Periodisering på anslagen	0	(-257)
- Över-/underskott i den avgifts- och bidragsfinansierade verksamheten	29 175	(47 844)
Summa	29 175	(47 587)

9) Transfereringar

- Erhållna bidrag från myndigheter	6 967	(2 249)
- Periodisering bidrag från myndigheter	-416	(11 754)
- Erhållna bidrag från övriga	0	(1 036)
- Erhållna bidrag från EU	853	(17 102)
- Lämnade bidrag till myndigheter	-5 860	(-3 869)
- Lämnade bidrag till privata företag	-1 544	(-28 272)
Summa	0	(0)

Posten Erhållna bidrag från övriga avser medel i projektverksamheten, som överfördes till KTH vid överlåtelse av verksamhet.

10) Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar består av köpta och egentillverkade datorprogram/-system som ägs och kontrolleras av myndigheten. Avskrivningstider för immateriella AT uppgår till högst fem år. Se även avsnitt 7.5.5

Balanserade utgifter för utveckling

IB Anskaffningsvärde	2 230	(2 230)
UB Anskaffningsvärde	2 230	(2 230)
IB Avskrivningar	2 005	(-1 498)
Årets avskrivningar	-225	(-507)
UB Avskrivningar	-2 230	(-2 005)
Summa bokfört värde	0	(225)

Rättigheter och andra imm.anläggningstillgångar

IB Anskaffningsvärde	3 526	(4 059)
Årets anskaffningar	1 204	(0)
Årets försäljning/utrangering	-1 115	(-533)
UB Anskaffningsvärde	3 615	(3 526)
IB Avskrivningar	-3 429	(-3 734)
Årets avskrivningar	-200	(-228)
Årets försäljning/utrangering	1 115	(533)
UB Avskrivningar	-2 514	(-3 429)
Summa bokfört värde	1 101	(97)

11) Materiella anläggningstillgångar

Generella avskrivningstider för anläggningstillgångar framgår nedan. Se även avsnitt 7.5.6. Inventering har genomförts under hösten. På avdelning CBRN-skydd och säkerhet har dessutom fysisk inventering genomförts på en institution.

- Datorer, kontorsmaskiner, TV, video	3 år	
- Maskiner, instrument, personbilar, båtar, släpfordon	5 år	
- Verkstadsmaskiner, specialfordon, lastbilar, möbler, telefonväxlar	10 år	
- Byggnader	15 år	
- Förbättringsutgifter på annans fastighet	Avskrivningstiden anpassas till hyresavtalens löptid.	

Förbättringsutgifter på annans fastighet

IB Anskaffningsvärde	32 461	(32 461)
Årets anskaffningar	716	(0)
Årets försäljning/utrangering	-356	(0)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>32 821</i>	<i>(32 461)</i>
IB Avskrivningar	-15 002	(-12 302)
Årets avskrivningar	-2 745	(-2 700)
Årets försäljning/utrangering	356	(0)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-17 391</i>	<i>(-15 002)</i>
Summa bokfört värde	15 430	(17 459)

Maskiner/tekniska anläggningar

IB Anskaffningsvärde	238 755	(233 398)
Årets anskaffningar	18 077	(11 149)
Årets försäljning/utrangering	-2 199	(-5 916)
Årets omföringar	0	(124)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>254 633</i>	<i>(238 755)</i>
IB Avskrivningar	-193 530	(-185 290)
Årets avskrivningar	-14 475	(-13 821)
Årets nedskrivningar	0	(5 581)
Årets försäljning/utrangering	2 166	(0)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-205 839</i>	<i>(-193 530)</i>
Summa bokfört värde	48 794	(45 225)

Datorer och kringutrustning

IB Anskaffningsvärde	216 570	(219 065)
Årets anskaffningar	23 961	(10 833)
Årets försäljning/utrangering	-41 047	(-13 328)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>199 484</i>	<i>(216 570)</i>
IB Avskrivningar	-198 266	(-197 784)
Årets avskrivningar	-12 945	(-13 621)
Årets försäljning/utrangering	40 989	(13 139)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-170 222</i>	<i>(-198 266)</i>
Summa bokfört värde	29 262	(18 304)

Kontorsmaskiner

IB Anskaffningsvärde	7 379	(8 384)
Årets anskaffningar	64	(412)
Årets försäljning/utrangering	-1 079	(-1 417)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>6 364</i>	<i>(7 379)</i>
IB Avskrivningar	-6 638	(-7 701)
Årets avskrivningar	-377	(-325)
Årets försäljning/utrangering	1 079	(1 388)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-5 936</i>	<i>(-6 638)</i>
Summa bokfört värde	428	(741)

Bilar och transportmedel

IB Anskaffningsvärde	11 844	(10 767)
Årets anskaffningar	331	(1 325)
Årets försäljning/utrangering	-592	(-248)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>11 583</i>	<i>(11 844)</i>
IB Avskrivningar	-9 355	(-8 961)
Årets avskrivningar	-731	(-642)
Årets försäljning/utrangering	530	(248)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-9 556</i>	<i>(-9 355)</i>
Summa bokfört värde	2 027	(2 489)

Övriga inventarier

IB Anskaffningsvärde	22 177	(23 712)
Årets anskaffningar	41	(27)
Årets försäljning/utrangering	-245	(-1 562)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>21 973</i>	<i>(22 177)</i>
IB Avskrivningar	-21 172	(-22 097)
Årets avskrivningar	-524	(-637)
Årets försäljning/utrangering	245	(1 562)

<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-21 451</i>	<i>(-21 172)</i>
Summa bokfört värde	522	(1 005)

Fartyg och flygplan

IB Anskaffningsvärde	780	(780)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>780</i>	<i>(780)</i>
IB Avskrivningar	-640	(-619)
Årets avskrivningar	-17	(-21)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-657</i>	<i>(-640)</i>
Summa bokfört värde	123	(140)

Möbler och inventarier

IB Anskaffningsvärde	16 091	(17 961)
Årets anskaffningar	434	(192)
Årets försäljning/utrangering	-231	(-2 062)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>16 294</i>	<i>(16 091)</i>
IB Avskrivningar	-11 788	(-11 929)
Årets avskrivningar	-1 124	(-1 414)
Årets försäljning/utrangering	204	(1 555)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>-12 708</i>	<i>(-11 788)</i>
Summa bokfört värde	3 586	(4 303)

Leasingavtal

IB Anskaffningsvärde	0	(3 061)
Årets försäljning/utrangering	0	(0)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>0</i>	<i>(3 061)</i>
IB Avskrivningar	0	(-2 551)
Årets avskrivningar	0	(-510)
Årets försäljning/utrangering	0	(0)
<i>UB Avskrivningar</i>	<i>0</i>	<i>(-3 061)</i>
Summa bokfört värde	0	(0)

Kvarvarande leasingavtal har avslutats under året.

Pågående nyanläggningar

IB Anskaffningsvärde	0	(124)
Årets anskaffningar	0	(0)
Årets omföringar	0	(-124)
<i>UB Anskaffningsvärde</i>	<i>0</i>	<i>(0)</i>
Summa bokfört värde	0	(0)

Förskott avseende anläggningstillgångar

Lämnat förskott till leverantörer för anläggningstillgångar uppgår till 77 tkr (576 tkr).

Avyttring anläggningstillgångar

Intäkt försäljning anl.tillgångar	720	(627)
Restvärde utrang. anl.tillgångar	-180	(-1 060)
Realisationsförlust/vinst (netto)	540	(-433)

12) Under denna post tas enbart fordringar på kunder utanför staten upp. Befarade kundförluster uppgår till 271 tkr (221 tkr). Årets kundförluster uppgår till 204 tkr (17 tkr).

13) Denna post utgörs av fordringar hos andra myndigheter.

- Försvarmakten	130 983	(171 749)
- Försvarets materielverk	44 584	(41 615)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	4 842	8 177
- Försvarshögskolan	69	(0)
- Övriga statliga myndigheter och affärsverk	9 060	(8 841)
- Mervärdesskatt	19 159	(19 780)
Summa	208 697	(250 162)

2009 års siffror är korrigerade efter motpartsavstämningen

14) Förutbetalda kostnader

- Förutbetalda hyror	23 679	(23 424)
- Förutbetalda övriga kostnader (telefon, prenumerationer, supportavtal m.m.)	4 417	(5 346)
Summa	28 096	(28 770)

15) Upplupna bidrag hänförs till följande kunder:

Övriga statliga myndigheter	3 536	(5 174)
Övriga svenska kunder	282	(42)
EU	13 273	(7 860)
Övriga utländska kunder	859	(1 052)
Lönebidrag	104	(8)
Summa	18 054	(14 136)

16) Upplupna intäkter hänförs till följande kunder:

- Försvarsmakten	3 748	(5 545)
- Försvarets materielverk	14 830	(13 994)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	75	763
- Försvarshögskolan	0	(0)
- Övriga statliga myndigheter och affärsverk	925	(6 880)
- Övriga svenska kunder	5 556	(3 595)
- Övriga utländska kunder	7 888	(4 411)
Summa	33 022	(35 188)

17) Avräkning med statsverket

Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	51	(845)

Redovisat mot anslag:

- Fö 1:9	112 106	(59 848)
- UD 1:6	32 438	(32 959)
Summa anslag	144 544	(92 807)

Anslagsmedel som tillförts

räntekonto	-145 266	(-93 601)
Återbetalning av anslagsmedel	35	(et)
Summa	-636	(51)

18) Avsättningar

Avsättning pensionsförpliktelser

Vid ingången av året hade FOI tjugosex pensionsförpliktelser. Tolv har avslutats under året och fem nya förpliktelser har tillkommit. Dessutom har FOI nio delpensioner, fyra har avslutats under året och fyra nya har tillkommit. Avsatta medel för kommande pensionsförpliktelser uppgår totalt till ett belopp av 1 376 tkr (4 109 tkr).

Ingående avsättning	17 922	(24 983)
- Årets pensionskostnad	5 204	(5 923)
- Årets pensionsutbetalning	-10 003	(-12 984)
Utgående avsättning	13 123	(17 922)

Övriga avsättningar

- Saneringsåtgärder för Grindsjön	3 015	(3 015)
- Saneringsåtgärder för Ursvik	643	(0)
- Avvecklingskostnader Bromma	67	(11 957)
- Återställningskostnader Kista	9 772	(9 149)
- Övriga avsättningar	7 000	(7 000)
Summa	20 497	(31 121)

19) Lån för finansiering av anskaffning av anläggningstillgångar (AT).

IB, Skuld till Riksgäldskontoret	89 465	(103 025)
Under året upptagna lån	31 608	(23 076)
Årets amorteringar	-32 531	(-36 636)
UB, Skuld till Riksgäldskontoret	88 542	(89 465)

Avstämning lånefinansierade anläggningstillgångar:

UB, Skuld till RGK	-88 542
UB, Anläggningstillgångar	101 273
Avgår ej lånefinansierade AT	-112
Avskrivningar/nedskrivningar period 1012	2 857

Differensen utgörs av nyanskaffningar och utrangeringar efter upplåning 15 476

Låneramen för året uppgår enligt 2010 års regleringsbrev till 110 000 (125 000) tkr.

20) Behållning/kredit på räntekontot i Riksgälden

Under perioden har behållningen på räntekontot i genomsnitt varit 188 975 (154 926) tkr.

Högsta saldo har varit 264 226 (237 706) tkr och lägsta saldo 100 284 (63 107) tkr.

Antal dagar med positivt saldo 365 (365).

Antal dagar med negativt saldo 0 (0).

Kreditutrymmet på räntekontot uppgår till -200 000 (-200 000) tkr.

21) Kassa och bank

Behållning valutakonto Nordea	1 463	(124)
Behållningen på kontot avser ej förmedlade medel samt ränta på valutakonton för EU-projekt där FOI är koordinatör.		

22) Skuld till andra myndigheter

- Leverantörsskulder	8 947	(11 984)
- Skuld SPV (premier avtalsförsäkringar)	133	(207)
- Skuld SKV (arbetsg.avgifter, särskild löneskatt)	13 283	(11 050)
- Övriga kortfristiga skulder	35	(et)
- Mervärdesskatt	2 982	(4 164)
Summa	25 380	(27 405)

23) Övriga skulder

- Skuld personalens källskatt	14 195	(11 049)
- Nettolöneskuld	747	(761)
- Skuld reseersättning	590	(792)
- Övriga skulder	1 694	(236)
Summa	17 226	(12 838)

24) Förskott från kunder hänförs till följande kunder:

- Övriga svenska kunder	0	(150)
Summa	0	(150)

25) Upplupna kostnader

Upplupen semesterlöneskuld (inklusive lönebikostnader)	56 480	(53 335)
Upplupna lönekostnader	6 094	(1 722)
Avsättning för kompetensutveckling (not 5)	8 193	(6 936)
Övriga upplupna kostnader	7 107	(2 225)
Summa	77 874	(64 218)

I upplupna lönekostnader ingår kostnader för uppsagd personal och för personal där arbetsbrist föreligger.

26) Oförbrukade bidrag hänförs till följande kunder:

Övriga statliga myndigheter	26 365	(28 110)
Övriga svenska kunder	3 222	(1 953)
EU	34 281	(29 187)
Summa	63 868	(59 250)

27) Förutbetalda intäkter hänförs till följande kunder:

- Försvarsmakten	16 210	(11 064)
- Försvarets materielverk	12 947	(9 227)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	4 763	2 278
- Försvarshögskolan	25	(0)
- Övriga statliga myndigheter och affärsverk	5 983	(5 549)
- Övriga svenska kunder	4 702	(4 651)
- Övriga utländska kunder	4 894	(8 912)
Summa	49 524	(41 681)

28) Ansvarsförbindelser

FOI har förbundit sig att till hyresvärden Fortifikationsverket erlägga belopp enligt nedan vid avflyttning från anläggningarna:

Grindsjön	77 233	(77 340)
Hagfors	202	(306)
Lilla Gåra	298	(217)

Till hyresvärden Fastighetsbolaget F-öarna 1 AB erlägga belopp enligt nedan om hyresavtalet för lokalerna ej förlängs efter 10 år:

Kista	5 775	(5 775)
-------	-------	---------

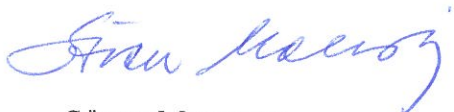
Till hyresvärden Specialfastigheter erlägga belopp för anläggningen i Umeå:

Umeå	95 000	(95 000)
Summa ansvarsförbindelser	178 508	(178 638)

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 2011-02-18

SÖREN MELLSTIG
Styrelseordförande

JAN-OLOF LIND
Generaldirektör

HANS
HENTZELL

EVA
LINDENCRONA

OLLE
STENDAHL